

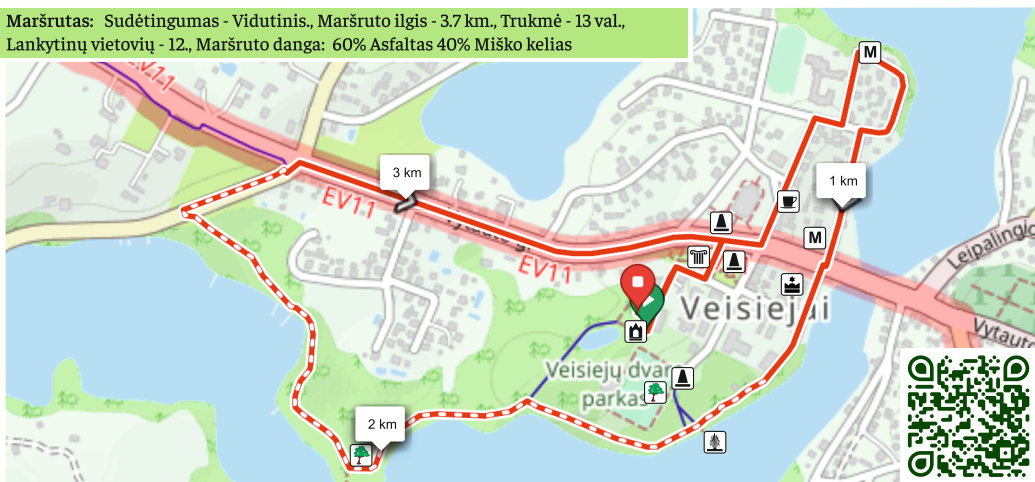

MARŠRUTAI
LAZDIJŲ
KRAŠTE

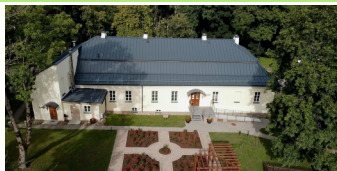

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis., Maršruto ilgis - 3.7 km., Trukmė - 13 val., Lankytinų vietovių - 12., Maršruto danga: 60% Asfaltas 40% Miško kelias

1 Buvusio Veisiejų dvaro fligelis su parku

Veisiejų dvaro užuomazgos siekia 1501 m., kai Lietuvos didysis kunigaikštis Aleksandras šias žemes padovanojo Gliniskiams. 1613 m. Veisiejų šeimininkais tapo Radvilos.

1733 m. dvarą nusipirko Teodoras Masalskis, vėliau dvarą valdė jo sūnūs Andrius ir Stanislovas. Dvaro sodybą, kurios fragmentai išliko iki mūsų dienų, kūrė Lietuvos didysis etmonas Mykolas Juozapas Masalskis, kuris buvo vedęs Prancišką Oginskaitę. Jų šeimoje gimė būsimo Vilniaus vyskupas Ignotas Jokūbas Masalskis. 1743–1745 metais Veisiejų savininkas Lietuvos didysis etmonas Mykolas Masalskis užbaigė U raidės formos reprezentacinius rūmus, pristatydamas du fligelius. Iš kažkada prašmatnaus dvaro išliko vienintelis

fligelis – vieno aukšto tinkuotas mūrinis statinys. 2015 m. už ES struktūrinių fondų lėšas sutvarkytame Veisiejų dvaro vieninteliame išlikusiame fligelyje įsikūrė Veisiejų regioninio parko lankytojų centras ir parko direkcija.

2 Lietuvos Nepriklausomybės paminklas

1928 m. pastatytas 4,5 aukščio betoninis Nepriklausomybės paminklas. Jo atidengimas vyko 1928 rugsėjo 23 - ią dieną. Kadangi beveik viduryje aikštės stovėjo sodyba (namas su restoranu), paminklas buvo arčiau Seinų gatvės. Jis imituotas kuoru užbaigtu bokštu, pastatytas ant žemo postamento ir laiptuotos pakylės. Postamento papėdėje buvo plokštė su ažuolų vainiku ir įrašu: „Didvyrių darbas /

karžygių narsumas / tešviečia ainiams / per amžius“. Paminklo priekinėje plokštumoje buvo Gedimino pilies bokšto bareljefas ir du ornamentu atskirti įrašai: „O Vilniaus nepamiršk, lietuvi! / 1918 – 1928. / Laisvėj gyvenę / mokėsim ją ginti“. Aplink paminklą buvo metalinė statinių tvorėlė tarp betoninių stulpelių.

1990 m. Jonas Verseckas ir kiti miestiečiai ėmėsi iniciatyvą atstatyti sovietmečiu nugriautą Nepriklausomybės paminklą. Pasikeitusioje urbanistinėje situacijoje (sumažinta aikštė, jos išlikusios dalies perimetre suaugo medžiai ir kt.) paminklas pastatytas kiek kitoje negu buvo anksčiau vietoje, be to, kitoks: kvadratinio plano stulpas buvo užbaigtas pilies

kuorą imituojančiais stilizuotais elementais.

3 Veisiejų miestelio istorinis centras

Miestas išikūręs pusiasalyje, apsuptame Ančios ežero. Rašytiniuose šaltiniuose Veisiejai minimi nuo Mindaugo laikų (1253 m.). Senoji Veisiejų dalis paskelbta urbanistikos paminklu. Saugomas gatvių tinklas, XVIII a. antrosios pusės–XIX a. pradžios aikštės planas, užstatymo fragmentai, senosios

miesto dalies panorama ir gamtinė aplinka. Miesto užstatymas – linijinis. Miesto centre yra XVI a. antrosios pusės barokinio ir klasicistinio plano elementų. Gatvių tinklas puikiai dera prie netolygaus vietovės reljefo. Į centrą sueinančių gatvių perspektyvos uždaros. Yra akligatvių. Mieste yra architektūros paminklas – barokinės struktūros klasicistinių formų bebokštė bažnyčia, pastatyta 1817 m. bažnyčia, pastatyta 1817 m.

4

Veisiejų picerija

Jaukioje aplinkoje galėsite užsisakyti ne tik picų, kebabų, bet ir kitų patiekalų. Kasdien darbo dienomis ruošiami dienos pietūs. Taip pat ruošiami maistą Jūsų šventėms bei organizuojame gedulingus pietus. Picerijoje talpiname apie 50 žmonių. Picerija įsikūrusi pastato antrame aukšte.

Tel. +370 622 20785

Dariaus ir Girėno g. 13, Veisiejai

5

Juozo Neimonto (1875–1963) kapas ir paminklas

Juozas Neimantas (1875 m. liepos 20 d. Plutiškių k., Ūdrijos valsčius, Marijampolės apskr. – 1963 m. rugpjūčio 5 d. Luokė, Telšių r.) vargonininkas, chorvedys, pedagogas ir kompozitorius. Juozas Neimantas buvo vienas iš pirmųjų lietuvių muzikų chorvedžių, tais nepaprastai sunkiais Lietuvai metais organizavęs chorus ir rengęs lietuviškus vakarus-koncertus. Jis rinko ir harmonizavo lietuvių liaudies dainas, platino draudžiamą lietuvišką spaudą, kėlė savo krašto žmonių muzikinę kultūrą. Visoje Lietuvoje greit išpopuliarėjo jo išplėtotą liaudies daina „Pasisėjau žalią rūtą“. 1991 m.

šalia Šv. Jurgio bažnyčios pastatytas paminklas kompozitoriui J. Neimontui atminti, o ten, kur stovėjo jo namas, įrengta paminklinė kompozicija.

6

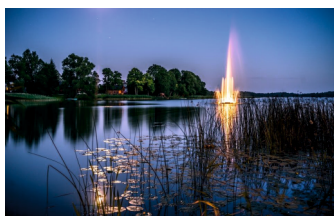
Veisiejų uosis

Uosis auga Veisiejų miesto parko pietinėje dalyje, ant Ančios ežero kranto. Tai antras pagal storį uosis Lietuvoje. Veisiejų uosis yra 30 m aukščio, 5,1 m. apimties. Veisiejų parkas, kuriame auga didžiulis uosis, sodintas XVIII a. antroje pusėje. Parką įkūrė Masalskiai, tuo metu valdę Veisiejus ir pastatę dvaro rūmus. 1987 m. Veisiejų uosis paskelbtas vietinės reikšmės valstybės saugomu dendrologijos paminklu. Pavasarį, kai sužaliuoja kiti medžiai, šis uosis dar stovi plikomis šakomis. Kaip pasakojama sakmėje, visi medžiai turi akis ir matą, o uosis – aklas. Todėl apie 150 metų gyvenantis medis, nematydamas bundančios gamtos, paskutinis ir išsprogdina pumpurus.

7

Muzikinis Veisiejų fontanas

Veisiejų miestas įsikūręs Ančios ežero pusiasalyje. Miesto teritorija – urbanistinis draustinis. Prie puikiai sutvarkyto Veisiejų miesto parko Ančios ežere įrengtas vienintelis Lietuvoje fontanas su šviesos ir garso instaliacija. Veisiejų fontanas buvo pirmasis toks šalyje, kuris nuo pat savo pastatymo traukė tūkstančius žiūrovų iš visos Lietuvos ir užsienio valstybių.

8

Liepų ratas

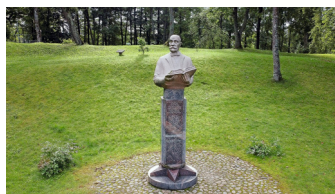
2

Veisiejų dvaro parkas – dendrologinę vertę turintis parkas Veisiejuose, Lazdijų rajone, 2007 m. paskelbtas valstybės saugomu gamtos paveldo objektu. 9,53 ha dydžio parkas įrengtas šalia Veisiejų dvaro rūmų, yra vienas seniausių Lietuvoje. Įsikūręs miestelio centre, Ančios ežero šiaurinėje pakrantėje. Ties prielauka, kairiau pakilus ant kalvos, pasitinka liepų ratas, sodintas XVIII a. antroje pusėje. Parką įkūrė Masalskiai, tuo metu valdę Veisiejus ir pastatę dvaro rūmus.

9

Esperanto kalbos kūrėjo Liudviko Lazario Zamenhofo biustas

Liudvikas Lazaris Zamenhofas (1859–1917) esperanto kalbos kūrėjas, gyvenęs Veisiejuose nuo 1885 m. Jis gimė Balstogėje, Lietuvos žydų kilmės (litvakų), užsienio kalbų mokytojo šeimoje. Mokydamasis gimnazijoje stropiai mokėsi svetimų kalbų, išmoko net 12 užsienio kalbų. Baigdamas gimnaziją jis sukūrė pirmąjį tarptautinės kalbos projektą, tačiau tėvas nepritarė L.L. Zamenhofo pasirinkimui – sudėgino kalbos projekto rankraštį ir išsiuntė jį mokytis medicinos. Baigęs studijas Maskvoje ir Varšuvoje, Liudvikas atvyko pas savo sesers vyrą į Veisiejus. Veisiejuose L.L. Zamenhofas atliko gydytojo praktiką ir atkūrė esperanto kalbos rankraštį. Todėl Veisiejai teisėtai laikomi esperanto kalbos gimtine.

Itin vaizdingoje pietų Lietuvos oazėje, dviejuose Ančios ežero pusiasaliuose, išsikūrę Veisiejai nuo XVIII a. pr. buvo ir vienos iš Lietuvos žydų bendruomenių namais. Per Veisiejus ėjo svarbus prekybinis kelias į Seinus, dėl to vietovė buvo patraukli žydams naujakuriams. Vilniaus vyskupui leidus XVIII a. pab. žydai Veisiejuose pasistatė sinagogą, susiformavo savarankiška žydų bendruomenė, smarkiai prisidėjusi prie miestelio augimo. Žydų skaičius Veisiejuose tolygiai augo ir XIX a. pabaigoje žydai sudarė ženklia visų apylinkės gyventojų daugumą ir miestelio ekonominį branduolį: veikė daug žydų krautuvių, elektrinė,

bankas, lentpjūvė, kepyklos, mėsinė, vaistinė, plytinė. Įdomu tai, jog būtent žydų jaunimas Veisiejuose įkūrė pirmąjį futbolo klubą, o futbolo tradicijas mieste tęsia futbolo klubas „Dainava“.

11

Veisiejų krašto muziejus

Muziejus įkurtas 1998 m. Jame sukaupta Veisiejų mokyklos istoriją atspindinčių eksponatų, pasakojančių apie šio krašto žmonių tremtį ir kitus krašto istorijos vingius. Eksponuojama medžiaga apie gydytoją okulistą, tarptautinės esperanto kalbos kūrėją Liudviką Lazarį Zamenhofą, kuris 1885 m. atvyko dirbti į Veisiejus ir čia baigė kurti esperanto kalbą, vargonininką,

kompozitorių Juozą Neimontą, poetą Sigitą Gedą.

12

Albino Jarmalos kalendorių muziejus

A. Jarmalos privatus kalendorių muziejus išsikūręs jo sodyboje Veisiejuose, ant vaizdingo Ančios ežero kranto esančios pirties-elingo patalpose. Muziejuje per 4000 eksponatų. Publikuojami įdomesni ir iš įvairių pasaulio valstybių ar egzotiškų Žemės kampelių surinkti kalendoriai. Taip pat muziejuje skirta vietos Lazdijų krašto kalendoriams ir Geografijos kalendoriams, kuriuos sudarė Lazdijų rajono mokytojai ekspertai – lazdiijietis Jonas Malinauskas ir šio kalendorių muziejaus įkūrėjas Albinas Jarmala.

Pėsčiųjų pažintinis takas Prelomčiškės kalvomis

Maršrutas:

Sudėtingumas - Lengvas, maršruto ilgis - 2,2 km., 1,5 val.,
Lankytinų vietovių - 1., Maršruto danga: 50% Asfaltas,
50% Miško kelias

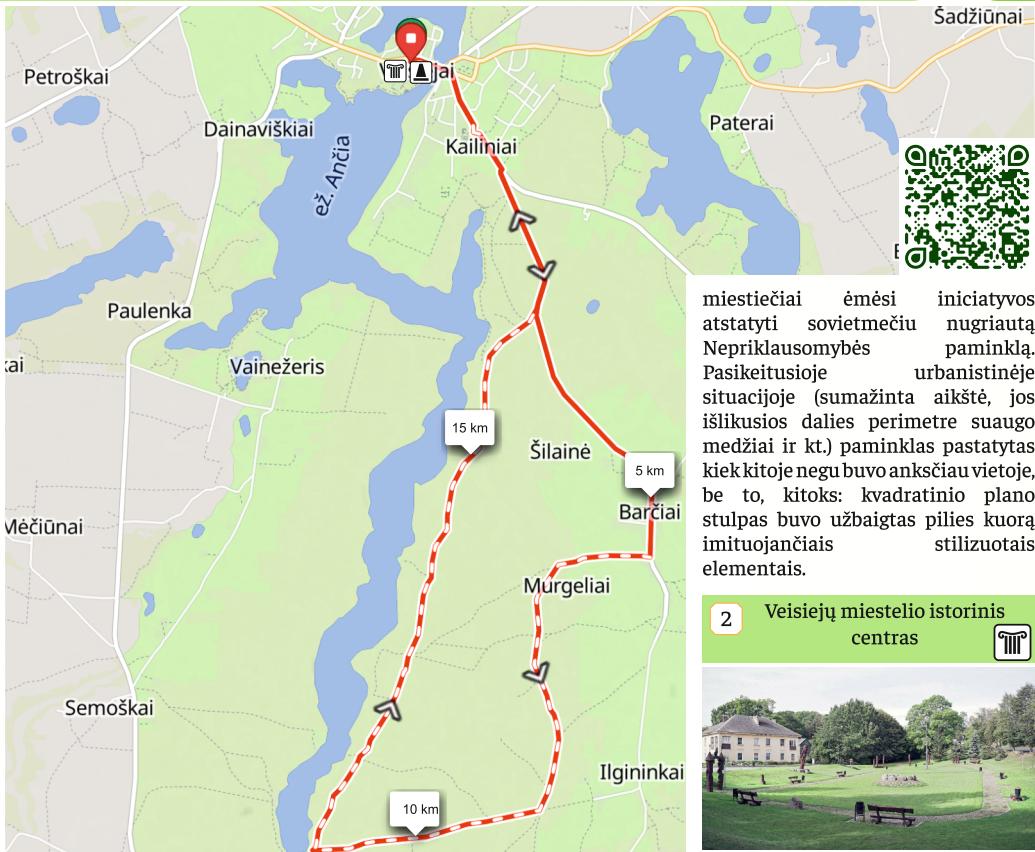
1

Prelomčiškės piliakalnis su gyvenvietė

Prelomčiškės kalvų pievos - tai sausos stepinės pievos, kurių Lietuvoje ir net Europos bendrijoje išliko nedideli plotai. Šių pievų augalai prisitaikę prie aplinkos, kurioje yra mažai drėgmės ir santykinai aukšta temperatūra. Lieknosios plukės akis džiuginą gegužės antrą ir trečią dešimtadienį. Gražiausiai kalvos atrodo birželio pabaigoje ir liepos mėnesiais, kai pražysta snapučiai, lipikai, bajorės, čibreliai, liucernosbei šlaitinės žemuogės. Tada gūbrių kepurės ir šlaitai sumirga įvairiomis žolynų žiedų spalvomis. Čia atsiveria išspūdingos Dusios ežero panoramos. Aukščiausia tako vieta iškilusi net 25 metrus virš Dusios ežero vandens lygio. Šiaurinėje tako dalyje stūkso Prelomčiškės piliakalnis.

Piliakalnis – XIII amžiuje čia gyvenusių jotvingių palikimas. Tai vienas didžiausių ir išspūdingiausių Metelių regioniniame parke esančių piliakalnių. Piliakalnis stūkso vakariniame Dusios ežero krante. Piliakalnio papėdėje buvo didelė jotvingių gyvenvietė, o ant piliakalnio stovėjusi gerai įtvirtinta medinė pilis. Nuo Prelomčiškės piliakalnio atsiveria išspūdinga panorama į Dusios ežerą. Prie piliakalnio kasmet liepos mėnesį vyksta Oninių šventė.

miestiečiai ėmėsi iniciatyvos atstatyti sovietmečiu nugriautą Nepriklausomybės paminklą. Pasikeitusioje urbanistinėje situacijoje (sumažinta aikštė, jos išlikusios dalies perimetre suaugo medžiai ir kt.) paminklas pastatytas kiek kitoje negu buvo anksčiau vietoje, be to, kitoks: kvadratinio plano stulpas buvo užbaigtas pilies kuorą imituojančiais stilizuotais elementais.

2 Veisiejų miestelio istorinis centras

Miestas išsikūręs pusiasalyje, apsuptame Ančios ežero. Rašytiniuose šaltiniuose Veisiejai minimi nuo Mindaugo laikų (1253 m.). Senoji Veisiejų dalis paskelbta urbanistikos paminklu. Saugomas gatvių tinklas, XVIII a. antrosios pusės–XIX a. pradžios aikštės planas, užstatymo fragmentai, senosios miesto dalies panorama ir gamtinė aplinka. Miesto užstatymas – linijinis. Miesto centre yra XVI a. antrosios pusės barokinio ir klasicistinio plano elementų. Gatvių tinklas puikiai dera prie netolygaus vietovės reljefo. Į centrą sueinančių gatvių perspektyvos uždaros. Yra akligatvių. Mieste yra architektūros paminklas – barokinės struktūros klasicistinių formų bebokštė bažnyčia, pastatyta 1817 m. bažnyčia, pastatyta 1817 m.

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis, maršruto ilgis - 19 km., 6 val.,
Lankytinų vietovių - 2, Maršruto danga: 50% Asfaltas, 20% Žvyrkelis, 30% Miško kelias

Maršruto ilgis: 22,0 km. Šiuo maršrutu keliausite rytine Ančios ežero pakrante, Šilainės mišku per Jezdo kaimą, Ilgininkų mišką iki Murgelių kaimo, kuriame galima pamatyti Barčių kaimo senąsias kapines. Pravažiuosite Šilainės kaimą ir dvarvietę su išlikusia liepa alėja ir sugrįšite į Veisiejus.

1928 m. pastatytas 4,5 aukščio betoninis Nepriklausomybės paminklas. Jo atidengimas vyko 1928 rugsėjo 23 - ią dieną. Kadangi beveik viduryje aikštės stovėjo sodyba (namas su restoranu), paminklas buvo arčiau Seinų gatvės. Jis imituotas kuoru užbaigtu bokštu, pastatytas ant žemo postamento ir laiptuotos pakylės. Postamento padėjeje buvo plokštė su ažuolu vainiku ir įrašu: „Didvyrių darbas / karžygių narsumas / tešviečia ainiams / per amžius“. Paminklo priekinėje plokštumoje buvo Gedimino pilies bokšto bareljefas ir du ornamentu atskirti įrašai: „O Vilniaus nepamiršk, lietuvi / 1918 – 1928. / Laisvėj gyvenę / mokėsim ją ginti“. Aplink paminklą buvo metalinė statinių tvorelė tarp betoninių stulpelių.

1990 m. Jonas Verseckas ir kiti

1 Lietuvos Nepriklausomybės paminklas

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis., Maršruto ilgis - 39,9 km., Trukmė - 19,5 val., Lankytinų vietovių - 12., Maršruto danga: 36% Asfaltas 64% Miško kelias

Šv. Jokūbo (Camino Lituano) kelias sukurtas ispaniškojo Camino Se Santiago kelio pagrindu. Išvertus iš ispanų kalbos, camino lituano reiškia kelią per Lietuvą arba lietuviškąjį kelią.

Labiausiai pasaulyje žinoma piligrimystės vieta – Santiago de Compostela miestas Ispanijoje, Šv. Jokūbo apaštalo kapas katedroje ir kelių tinklas, besidriekiantis per visą

Ispaniją. Camino de Santiago kasmet eina šimtai tūkstančių piligrimų.

Tačiau Šv. Jokūbo keliai iki Ispanijos veda ir nuo kitų Europos valstybių, o jais į Santiago keliaudavo ir keliauja piligrimai iš visos Europos.

Kiekviena vakarų Europos šalis turi savo šv. Jokūbo kelius, turinčius savo pavadinimus tos šalies kalba: prancūzai – Chemin de Saint Jacques, vokiečiai – Jakobsweg, anglakalbiai –

Saint James ways, belgai ir olandai – Jacobsroute ir t.t.

Šiuo metu piligriminiais keliais rūpinamasi tiek kiekvienoje šalyje individualiai, tiek ir visoje Europoje.

1 Metelių Kristaus Atsimainymo bažnyčia

Povilo Sapiegos funduota bažnyčia pastatyta 1619 m. Ją 1655 m. sudegino Rusijos kariuomenė. Vėliau pastatyti laikini maldos namai. Apie 1720 m. Mykolas Servacas Višnioveckis pastatydino medinę malksnomis dengtą bebokštę su kupolu bažnyčią. 1785 m. ji remontuota, pastatyta nauja varpinė. 1807-08-12 į bažnyčią trenkė perkūnas ir ji sudegė. 1809 m. šventoriuje pastatyta laikina, o 1818–1822 m. nauja skaldytų akmenų bažnyčia. Jos langų ir durų apvadai iš plytų. Daugiausia lėšų skyrė dvaro

valdytojas Tomas Ušinskis, darbus vykdė statybos rangovas Finkelis iš Seinų. 1885–1890 m. bažnyčia papildinta: pridurtas priekis su dviem bokštais, suskliaustos lubos, sustiprinti pamatai, išlietos cementinės grindys, įrengtas naujas didysis altorius, pastatyta varpinė. Galbūt tada pakeistas bažnyčios titulas, nes 1822 m. pastatytoji bažnyčia buvo konsekruota Šv. arkangelo Mykolo ir šv. Jurgio kankinio vardu. 1898 m. šventorius aptvertas akmens tvora. 1909 m. įtaisyti J. Garalevičiaus darbo vargonai. 1914 m. Rusijos kareiviai išsivežė tris varpus. Tarpukariu kun. V. Jurgilo lėšomis Bochume buvo nupirkti trys plieniniai varpai. Bažnyčia dvibokštė, trinavė, bazilikinė. Planas asimetriskas: abipus presbiterijos yra nevienodo dydžio zakristijos. Presbiterija užbaigta trisiene apside. Didžioji nava dvigubai platesnė už šonines. Bažnyčios architektūra eklektinė – susipina klasicizmo ir neobaroko formos.

2 Metelių apžvalgos bokštas

Tarp Dusios ir Metelio ežerų, pietinėje Metelių kaimo dalyje, įrengtas 15 metrų Metelių regioninio parko apžvalgos bokštas, kurį suprojektavo architektas A. Gudelis. Metalines konstrukcijas apjuosus medinėmis sijomis statiniui puikiai pavyko išlieti į nuostabų Metelių regioninio parko kraštovaizdį. Nuo 15 metrų aukščio apžvalgos bokšto atsiveria Metelio ežero, Metelių kaimo, Kemsinės pievos panorama ir siauras Dusios ežero ruožas. Kitoje ežero pusėje stūkso Papėčių piliakalnis. Nuo bokšto patogų stebėti ežerą plaukiojančius paukščius.

3 Metelių regioninio parko lankytojų centras

Metelių regioninis parkas (bendras plotas 15300 ha) – didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų dubumas kraštovaizdžio parkas: Dusią, Metelį ir Obeliją supa smėlingos paežerių kopos ir pelkutės, iš pietų pusės juosia įspūdingos aukštų kalvų virtinės. Nuostabi šio kraštovaizdžio panorama, ežerų platybės atsiveria nuo Žagarių kalvų, nuo Prelomčiškės piliakalnio. Šiame regioniniame parke daug unikalių gamtos vertybių. Čia gyvena ypač reti, Europoje saugomi baliniai vėžliai – regioninio parko simbolis. Vieninteliame Lietuvoje Trako miške auga bekotis ažuolas. Didieji ežerai atgyja rudeninių migracijų metu. Paukščių stebėtojai regioniniame parke turėtų apsilankyti pavasarinės ir rudeninės vandens paukščių migracijos metu. Turiningai laiką gali praleisti tiek gamtos stebėtojai, tiek dviračių ar vandens sporto mėgėjai. Aplink Dusios ir Metelio ežerus nužymėti dviračių maršrutai, įrengti 2 pėsčiųjų pažintiniai takai. Dusios ir Metelio ežerų pakrantėse gausu privačių stovyklaviečių ir kaimo turizmo sodybų. Poilsiautojai šiuos ežerus pamėgo dėl lėtai gilėjančios priekrantės ir smėlėtų pakrančių. Dusios ežerą gausiai lanko burlenčių ir jėgos aitvarų mėgėjai. Pietinėje Dusios ežero pakrantėje įsikūręs Metelių regioninio parko lankytojų centras, kuriame veiklos ras tiek vaikai, tiek suaugusieji. Ekspozicijoje išradinai pristatomas apylinkėse gyvenančių Lietuvoje retų balinių vėžlių gyvenimas ir Metelių krašto istorija.

Direkcijos specialistai pagal išankstinius užsakymus veda ekskursijas ir edukacinius užsiėmimus.

4 Kryžių Švč. M. Marijos Rožinio Karalienės koplyčia

Tai katalikų šventovė pietiniame Dusios ežero krante, netoli Sutrės upelio. Pasakojama, kad 1702 m. tarp Dusios ir Metelio ežerų buvo apsistojęsi etmono Mykolo Servaco Višnioveckio vadovaujama Lietuvos kariuomenė, pasiryžusi užkirsti kelią į Gardiną žygiuojančiai švedų kariuomenei. Belaukiantys prieš lietuviai pastatė tris kryžius toje vietoje, kur kariuomenės kapelionas aukojo šv. Mišias. Ant vieno iš jų buvo pakabinta Dievo Motinos paveikslas kopija. Karius žinia apie prisartinusią švedų kariuomenę pasiekė apaštalų Petro ir Pauliaus dieną, besibaigiant Mišioms. Po mūšio vietovė atiteko švedams, tačiau Dievo Motinos paveikslą vietos gyventojams pavyko paslėpti. Prabėgus keleriems metams, toje pačioje vietoje regėjamą atgavo apakęs šio mūšio veteranas. Pasklidus žiniai apie stebuklą, žmonės šioje vietoje ėmė rinktis pamaldoms. Tikima, kad stebuklingų gelių turi ne tik Motinos paveikslas, bet ir trykštantis šaltinio vanduo. Kasmet organizuojami Sėkminių ir Petrinių atlaidai. Pirmoji medinė koplyčia buvo pastatyta 1816 m. Naujoji Kryžių koplyčia pastatyta 2000-aisiais.

5 Sodyba „Namelis prie Dusios“

Šis jaukus, nuostabioje vietoje įsikūręs namelis, tai viskas ko reikia ramiam ir kokybiškam poilsiui prie ežero. Mes įsikūrę Staigūnų kaime, 13

km nuo Lazdijų. Namelis turi visus būtinus privalumus - pilnai įrengtą virtuvę sujungtą su valgomoju, du miegamuosius su šešiomis miegamomis vietomis, vonios kambarį, sauną, saulės kambarį ir visų svečių pamėgtą privačią lauko terasą su vaizdu į Dusios ežerą. Namelis turi atskirą įėjimą. Namelio svečiai gaus visas teises naudotis namelio privalumais, patalynę ir rankšluosčius. Taip pat turės prieigą prie ežero, galės naudotis lauko tinkliniu, stovyklaviete ir pasiirstyti valtimi.

6 Švėtežerio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia

6

Švėtežerio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia pastatyta 1882 m. Pirmasis sakralinis pastatas – evangelikų-reformatų bažnyčia Švėtežeryje pastatyta Radvilų 1598 m. 1663 m. ji atiduota katalikams. 1746 m. dvaro ir miestelio savininko Karolio Radvilos iniciatyva pastatyti nauji mediniai maldos namai. 1783 m. Seirijų bažnyčios inventoriuje minima grafo Tiškevičiaus naujai pastatyta, tiksliau – perstatyta, Švėtežerio bažnyčia. Ji buvo dvibokštė, suręsta iš senų sienų su nauju prieangiu. Nuo 1824 iki 1830 m. šis senas pastatas dėl nesaugumo uždarytas, 1831 m. iš pagrindų suremontuotas. 1863 m. jos būklė buvo bloga, todėl parengtas naujos, mūrinės bažnyčios projektas. Statybos nepraėjus, 1865 m. spalio 15 d. sudegė senoji bažnyčia. Per mėnesį buvo pastatyti laikini maldos namai, į kuriuos perkeltas visas gaisro metu išgelbėtas inventoriuzas. 1871 m. spalio 20 d. sudegė ir laikinasis pastatas, šįsyk su visu bažnyčios turtu. 1880 m. į Švėtežerį perkelta Šlavantų dvaro kapinėse 1822 m. buvusi suręsta medinė Gauronkių šeimos koplyčia. Prie jos pristačius dvi zakristijas,

7

6 Švėtežerio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia

Švėtežerio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia pastatyta 1882 m. Pirmasis sakralinis pastatas – evangelikų-reformatų bažnyčia Švėtežeryje pastatyta Radvilų 1598 m. 1663 m. ji atiduota katalikams. 1746 m. dvaro ir miestelio savininko Karolio Radvilos iniciatyva pastatyti nauji mediniai maldos namai. 1783 m. Seirijų bažnyčios inventoriuje minima grafo Tiškevičiaus naujai pastatyta, tiksliau – perstatyta, Švėtežerio bažnyčia. Ji buvo dvibokštė, suresta iš senų sienų su nauju priangiu. Nuo 1824 iki 1830 m.

7

Lazdijų Šv. Onos bažnyčia

Remiantis istoriniais šaltiniais galima teigti, jog ši neobaroko stiliaus bažnyčia, pastatyta buvusiose kapinėse, yra jau šeštoji. 1895 m. kunigo Liudviko Adomaičio rūpesčiu, parapijiečių lėšomis ir parama, pagal Felikso Lipskio projektą pastatytą šventovę konsekrovo Seinų vyskupas, poemos „Anykščių šilelis“ autorius Antanas Baranauskas. Bažnyčiai buvo suteiktas Šv. Onos titulas. Bažnyčioje sumontuoti garsaus lietuvių meistro Jono Garalevičiaus pagaminti vargonai.

8

Paminklas Adolfui Ramanauskui-Vanagui

Adolfas Ramanauskas-Vanagas, Pietų Lietuvos partizanų srities vadas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Gynybos pajėgų vadas, gimė 1918 m. kovo 6 d. JAV. 1921 m. Ramanauskų šeima grįžo į Lietuvą. 1936 m. A. Ramanauskas baigė Seinų „Žiburio“ gimnaziją Lazdijuose. Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, 1945 m. balandžio mėn. tapo partizanu. A. Ramanauskas iš pradžių vadovavo Nemunaičio apylinkės partizanų būriui. 1945 m. vasarą tapo Dzūkų grupės Merkinės bataliono vadu, 1946 m. – Merkio rinktinės vadu. 1947 m. rudenį perėmė vadovavimą Dainavos apygardai, o 1948 m. buvo išrinktas Pietų Lietuvos partizanų srities vadu. 2017 m. kovo 11 d. Lazdijuose Adolfui Ramanauskui-Vanagui atidengtas paminklas jo vardu pavadintoje aikštėje, pačiame miesto centre, priešais Lazdijų Šv. Onos bažnyčią. Paminklą sukūrė skulptorius Jonas Jagėla.

9

Viešbutis, Spa, restoranas Gojus

Restoranas - svečių namai „Gojus“ – išrankiems, vertinantiems patogumą, komfortą ir europietiškos virtuvės šėdėvrus surengs išskirtinę šventę jums ir jūsų svečiams. Čia patogų švęsti vestuves, jubiliejus, krikštynas, kitas asmenines šventes, rengti įmonių banketus, ar konferencijas. Erdvioje banketų salėje telpa 70 svečių, restorane – daugiau kaip 30. Svečių namai „Gojus“ įsikūrę pačiame Lazdijų miesto centre priešais bažnyčią. Tai visas paslaugų kompleksas jūsų šventei, pramogai ir poilsiui vienu metu. Čia jus palepinsime ne tik ypatingo skonio gurmaniškais patiekalais, bet ir kelių rūšių pircių bei sukūrinės vonios malonumais, spa procedūromis.

10

Lazdijų Nepriklausomybės paminklas

1930 m. minint Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto 500 metų sukaktį, Lazdijų miesto centre, turgaus aikštėje, Šaulių sąjungos iniciatyva, už miesto ir apylinkės gyventojų suaukotas lėšas pastatytas Nepriklausomybės paminklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklo autorius iki šiol nežinomas. Centrinė aikštė tapo reprezentacine, čia vykdavo oficialūs Lietuvos švenčių minėjimai. 1940 m. atėjus sovietų valdžiai, buvo niokojama viskas, kas susiję su Lietuvos laisve. Iki Antrojo pasaulinio karo paminklo nugriauti nespėjo. Tačiau jis buvo nugriautas pasibaigus karui. 1990 m. paminklas atstatytas ir iškilmingai atidengtas. Paminklo originalo liekanos šiuo metu eksponuojamos Lazdijų krašto muziejaus kieme.

11

Trasa

Kavinėje galite paskanauti lietuviškų patiekalų, yra dienos pietūs. Priima išankstinius užsakymus.

12

Pasienio rokadinis kelias „Geležinė uždanga”

Po Molotovo – Ribentropo pakto pasirašymo 1940 m. aneksuotos Baltijos valstybės. Sovietai pradėjo organizuoti Lietuvos – Lenkijos pasienio apsaugą: statė užtvarus, pradėtos kurti pasieniečių užkardos visame ruože. Tačiau prasidėjęs karas su Vokietija darbus nutraukė. 1944 m. pasirašius Sovietų ir Lenkijos sienų sutartį, buvusią Lietuvos ir Lenkijos demarkacijos liniją pakeitė „aukšta spygliuota viela aptverta siena“ – Lenkijos ir SSRS siena. Lietuvai rengiantis stoti į ES, spygliuotos vielos siena – buvo išmontuota.

Maršrutas:

Sudėtingumas - Lengvas,
maršruto ilgis - 9,4 km., 3 val.,
Lankytinų vietovių - 1,
Maršruto danga: 43% Žvyrkelis,
57% Miško kelias

Turbūt nėra daugiau Lietuvoje takų, kurie skirti ne tik pėstiesiems, bet ir keliaujantiems ant žirgų. Tai Giraitės gamtos takas, esantis Metelių regioninio parko teritorijoje visai greta Lazdijų. 9 kilometrų maršrutas skirtas gamtos mylėtojams, kadangi tenka keliauti pro pelkes ir ežerėlius vedančiais atokaus miško takais. Vietomis tie takai beveik neįžiūrimi, todėl reikia pasiruošti kaip tikram žygiui. Bukų giraitė, šlapias juodalksnynas ir pelkėjantys ežerėliai yra gražiausi šio tako gamtos kampeliai, kuriuos reikės susirasti pačiam, kadangi informacinių stendų nėra. Veisiejų miškų urėdijos įrengtas gamtos takas yra maršrutas po laukinę gamtą.

Talandis-Svajūnas, g. 1933 m. Giraitėlių k., dab. Lazdijų r. Pastaba: Atgimimo metais partizanų artimieji, bendražygiai prie buvusios slėptuvės bunkerio pastatė kryžį: prie jo stiebo apatinėje dalyje pritvirtinta metalinė, skaldo formos

- 1 Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta (Marčiukonių k.)

Šioje slėptuvėje-bunkeryje, dab. Teizų seniūnijoje, Lazdijų r., 1951-12-

28 kautynėse su apsupusiu NKVD čekistinės kariuomenės daliniu žuvo 5 Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Mindaugo tėvūnijos partizanai: būrio (skyriaus?) vadas Vytautas Juozas Saliklis-Eimutis, g. 1930 (1927?) m. Staidarų k., dab. Lazdijų r., Juozas Bražinskas-Kūkalis, g. Ežerėlių k., dab. Lazdijų r., Juozas Petruškevičius-Keleivis, g. 1924 m. Staidarų k., Feliksas Stepulevičius-Vikruolis, g. 1928 (1930?) m. Laibagalių k., dab. Lazdijų r., Romualdas

lentalė, kurioje išlietas Vyčio kryžiaus ženklas ir užrašas: „ČIA ŽUVO LIETUVOS / PARTIZANAI 1951.12.28 / PETRUŠKEVIČIUS JUOZAS / SALYKLIS VITAS / STEPULEVIČIUS FELIKSAS / BRAŽINSKAS JUOZAS / TALANDIS ROMUALDAS“ (priedai 1, 4)

Mažasis Šlavanto kraštovaizdžio draustinio žiedas

Maršrutas: Sudėtingumas - Lengvas., Maršruto ilgis - 13 km., Trukmė - 4,5 val., Lankytinų vietovių - 2, Maršruto danga: 50% Asfaltas, 50% Miško kelias

Tai maršrutas, kurio metu

mėgausitės vienais gražiausių Veisiejų regioninio parko kraštovaizdžių Šlavanto kraštovaizdžio draustinio teritorijoje. Slėpiningi ežerai apsupti pušynų, išskirtinės saugomos augalų rūšys. Takas vingiuoja šalia Liūnelio gamtinio rezervato, kuris unikalus retųjų augalų įvairovė. Take įrengtoje

atokvėpio vietoje grožėsitės Šlavantėlio ir Giluišio ežerais. Maršruto pradžia ir pabaiga - Veisiejų miesto istorinis centras.

- 1

Skulptūrų parkas "Vaikystės sodas"

Ar žinote, kad Lazdijų krašte gyvena pasakų herojai? Jus sutikti

Mažasis Šlavanto kraštovaizdžio draustinio žiedas

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis.,
Maršruto ilgis - 13 km., Trukmė - 4,5 val.,
Lankytinų vietovių - 2., Maršruto dangas:
50% Asfaltas, 50% Miško kelias

1 Skulptūrų parkas
"Vaikystės sodas"

Ar žinote, kad Lazdijų krašte gyvena pasakų herojai? Juos sutikti

galite Kalvelių kaime išsikūrusiame skulptūrų parke "Vaikystės sodas". Tai ne vieną dešimtmetį miško žemėje kuriamas parkas, vis papildomas kasmetiniuose dailininkų pleneruose sukurtais naujais kūrinių ir itin mėgstamas miestelio bendruomenės. Čia seniūnija ir miesto bendruomenė švenčia įvairias šventes, rengiami

respublikiniai ir tarptautiniai plenerų uždarymai. Parke galite pamatyti undinėle, ropę bandančius išrauti senelius, nykštukų namelį, skruzdėlytes, kiškūčius, žaltį bei kitus lietuvių liaudies pasakų herojus. Čia rasite ir stebuklingą tiltelį. Pasakojama, kad visus, kurie jį pereina lydi laimė. Tiesa, šią laimę ne taip paprasta gauti, ją reikia "užsidirbti" tiltelį pereinant tik ant vienos kojos. "Vaikystės sode" eksponuojamos ne tik skulptūros, bet ir įvairios medžių ir krūmų rūšys,

iškastas tvenkinys. Yra įrengtos įvairios medinės skulptūros su atokvėpiui skirtomis vietomis,

2

V. Stankevičiaus
sodyba „Joginta“

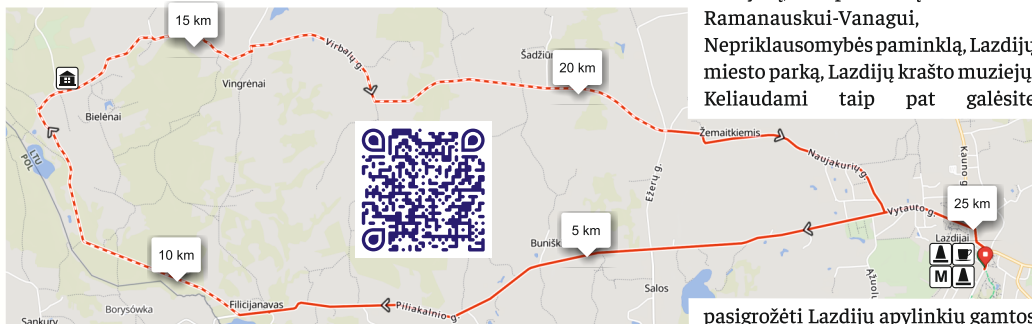

Sodyba išsikūrusi Veisiejų regioninio parko teritorijoje, prie Šlavantėlio ežero. Graži aplinka, aplink gausu kitų ežerų (Šlavantas, Giluišis, Palšinis, Liūnelis ir kt.). Poilsiautojams skirtas individualus gyvenamasis namas (5 kambariai, virtuvė su senovine duonkepe krosnimi) ir atskiras namelis su židiniu. Maistą poilsiautojai gaminasi patys, virtuvėje yra visi būtini indai. Vienu metu sodyboje gali atostogauti 20 žmonių. Name yra visi patogumai (dušai, karštas vanduo, tualetai). Svečiai priimami ištisus metus.

Mažasis Lazdijų žiedas

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis., Maršruto ilgis - 26 km., Trukmė - 7 val.,
Lankytinų vietovių - 6., Maršruto dangas: 92% Asfaltas, 8% Žvyrkelis

miesto objektus: Lazdijų Šv. Onos bažnyčią, paminklą Adolfui Ramanauskui-Vanagai, Nepriklausomybės paminklą, Lazdijų miesto parką, Lazdijų krašto muziejų. Keliaudami taip pat galėsite

Maršrutas veda pro Lazdijų miestą ir jo apylinkes. Keliaudami šiuo maršrutu galėsite pamatyti bei aplankyti žinomiausius Lazdijų

pasigrožėti Lazdijų apylinkių gamtos peizažais ir kvapą gniauziančias Galadusio, Lapūkio bei Gilbiečio ežerų vaizdais, pravažiuoti pasienio rokadini kelia ir pamatyti atkurtas

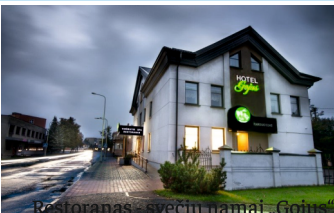
Maršrutas veda pro Lazdijų miestą ir jo apylinkes. Keliaudami šiuo maršrutu galėsite pamatyti bei aplankyti žinomiausius Lazdijų miesto objektus: Lazdijų Šv. Onos

1 Lazdijų Nepriklausomybės paminklas

1930 m. minint Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto 500 metų sukaktį, Lazdijų miesto centre, turgaus aikštėje, Šaulių sąjungos iniciatyva, už miesto ir apylinkės gyventojų suaukotas lėšas pastatytas Nepriklausomybės paminklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklo autorius iki šiol nežinomas. Centrinė aikštė tapo reprezentacine, čia vykdavo oficialūs Lietuvos švenčių minėjimai. 1940 m. atėjus sovietų valdžiai, buvo niokojama viskas, kas susiję su Lietuvos laisve. Iki Antrojo pasaulinio karo paminklo nugriauti nesuspėjo. Tačiau jis buvo nugriautas pasibaigus karui. 1990 m. paminklas atstatytas ir iškilmingai atidengtas. Paminklo originalo liekanos šiuo metu eksponuojamos Lazdijų krašto muziejaus kieme.

2 Viešbutis, Spa, restoranas Gojus

– išrankiems, vertinantiems patogumą, komfortą ir europietiškos virtuvės šėdverus surengs išskirtinę šventę jums ir jūsų svečiams. Čia patogiu švėsti vestuves, jubiliejus, krikštynas, kitas asmenines šventes, rengti įmonių banketus, ar konferencijas. Erdvioje banketu

salėje telpa 70 svečių, restorane – daugiau kaip 30. Svečių namai „Gojus“ išikūrę pačiame Lazdijų miesto centre priešais bažnyčią. Tai visas paslaugų kompleksas jūsų šventei, pramogai ir poilsiui vienu metu. Čia jus palepinsime ne tik ypatingo skonio gurmaniškais patiekalais, bet ir kelių rūšių pirčių bei sukūrinės vonios malonumais, spa procedūromis.

2 Paminklas Adolfui Ramanauskui-Vanagai

Adolfas Ramanauskas-Vanagas, Pietų Lietuvos partizanų srities vadas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Gynybos pajėgų vadas, gimė 1918 m. kovo 6 d. JAV. 1921 m. Ramanauskų šeima grįžo į Lietuvą. 1936 m. A. Ramanauskas baigė Seinų „Žiburio“ gimnaziją Lazdijuose. Prasidėjęs antrajai sovietų okupacijai, 1945 m. balandžio mėn. tapo partizanų. A. Ramanauskas iš pradžių vadovavo Nemunaičio apylinkės partizanų būriui. 1945 m. vasarą tapo Dzūkų grupės Merkinės bataliono vadu, 1946 m. – Merkio rinktinės vadu. 1947 m. rudenį perėmė vadovavimą Dainavos apygardai, o 1948 m. buvo išrinktas Pietų Lietuvos partizanų srities vadu. 2017 m. kovo 11 d. Lazdijuose Adolfui Ramanauskui-Vanagai atidengtas paminklas jo vardu pavadintoje aikštėje, pačiame miesto centre, priešais Lazdijų Šv. Onos bažnyčią. Paminklą sukūrė skulptorius Jonas Jagėla.

3 Laisvės kovų muziejus

Laisvės kovų muziejus įkurtas taip vadinamame baltajame Petrauskų name, kuriame veikia NKVD, KGB ir

kitos struktūros. Pastato rūsyje išlikę autentiškos kovojusiųjų už Lietuvos laisvę kankinimo kameros - jose pasitelkus šiuolaikines technologijas išsaugoti prisiminimai ir perteiktas mūsų žmonių patirtas siaubo jausmas. Dvejuose pastato aukštuose itin atidžiai, saugant ir puoselėjant istorinę atmintį, įrengtos interaktyvios visus įtraukiančios ekspozicijos. Girdimi garsai, istorijos, pokario dainos, sendintuose veidrodžiuose matomi perspįnantys praeities ir dabarties vaizdai gniaužia kvapą ir abejingų palikti negali. Kaip sakė atidarymo dieną Lazdijų rajono merė Ausma Miškinienė: „atverti kameros, kurioje buvo kalinami kovojusieji už Lietuvos laisvę duris ir išgirsti raudą, atpažinti veidą...Pažvelgti pro raktų skylutę ir pamatyti laisvės kovų siaubą... Pakelti telefono ragelį ir klausant tragiško likimo istorijų pajusti begalinį dėkingumą už tai, kad esame laisvi...“

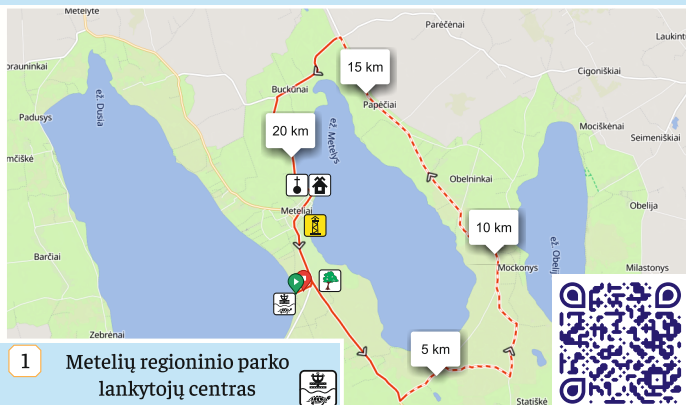
3 Adolfo Ramanausko-Vanago tėviškė

1921 m. grįžė iš JAV į Lietuvą, Liudvikas Ramanauskas su žmona Elena Jovaišyte Ramanauskiene išikūrė Bielėnų kaime, Rudaminos valsčiuje, Seinų apskrityje. Liudvikas ir Elena Ramanauskai augino tris vaikus: Adolfas buvo vyriausias, gimęs Niu Briteno mieste JAV, dukra Aldona ir sūnus Albinas gimė jau Lietuvoje. Iki šių dienų sodybos namo vietoje yra išlikę stambių akmenų pamatai. Partizanų vadui A. Ramanauskui-Vanagai atminti 2016 m. buvo atidengtas ažuolinis stogastulpis, įrengtas priėmimo takelis.

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis., Maršruto ilgis - 22 km., Trukmė - 3 val., Lankytinų vietovių - 6., Maršruto danga: 48% Asfaltas, 52% Miško kelias

1 Metelių regioninio parko lankytojų centras

Metelių regioninis parkas (bendras plotas 15300 ha) – didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų dubumos kraštovaizdžio parkas: Dusią, Metelį ir Obeliją supa smėlingos paežerių kopos ir pelkutes, iš pietų pusės juosia išpuodingos aukštų kalvų vartinės. Nuostabi šio kraštovaizdžio panorama, ežerų platybės atsiveria nuo Žagarių kalvų, nuo Prelomčiškės piliakalnio. Šiame regioniniame parke daug unikalių gamtos vertybių. Čia gyvena ypač reti, Europoje saugomi baliniai vėžliai – regioninio parko simbolis. Vieninteliame Lietuvoje Trako miške auga beketis ažuolas. Didieji ežerai atgyja rudeninių migracijų metu. Paukščių stebėtojai regioniniame parke turėtų apsilankyti pavasarinės ir rudeninės vandens paukščių migracijos metu. Turiningai laiką gali praleisti tiek gamtos stebėtojai, tiek dviračių ar vandens sporto mėgėjai. Aplink Dusios ir Metelio ežerus nužymėti dviračių maršrutai, įrengti 2 pėsčiųjų pažintiniai takai. Dusios ir Metelio ežerų pakrantėse gausu privačių stovyklaviečių ir kaimo turizmo

sodybų. Poilsiautojai šiuos ežerus pamėgo dėl lėtai gilėjančios priekrantės ir smėlėtų pakrančių. Dusios ežerą gausiai lanko burlenčių ir jėgos aitvarų mėgėjai. Pietinėje Dusios ežero pakrantėje įsikūręs Metelių regioninio parko lankytojų centras, kuriame veiklos ras tiek vaikai, tiek suaugusieji. Ekspozicijoje išradingai pristatomas apylinkėse gyvenančių Lietuvoje retų balinių vėžlių gyvenimas ir Metelių krašto istorija.

Direkcijos specialistai pagal išankstinius užsakymus veda ekskursijas ir edukacinius užsiėmimus.

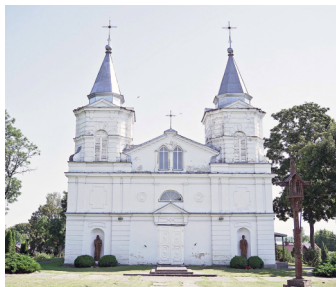
2 Metelių apžvalgos bokštas

Tarp Dusios ir Metelio ežerų, pietinėje Metelių kaimo dalyje, įrengtas 15 metrų Metelių regioninio parko apžvalgos bokštas, kurį suprojektavo architektas A. Gudelis. Metalines konstrukcijas apjuosus medinėmis sijomis statiniui puikiausiai pavyko įsilieti į nuostabų Metelių regioninio parko

kraštovaizdį. Nuo 15 metrų aukščio apžvalgos bokšto atsiveria Metelio ežero, Metelių kaimo, Kemsinės pievos panorama ir siauras Dusios ežero ruožas. Kitoje ežero pusėje stūkso Papėčių piliakalnis. Nuo bokšto patogiu stebėti ežere plaukiojančius paukščius.

3 Metelių Kristaus Atsimainymo bažnyčia

Povilo Sapiegos funduota bažnyčia pastatyta 1619 m. Ją 1655 m. suvedgino Rusijos kariuomenė. Vėliau pastatyti laikini maldos namai. Apie 1720 m. Mykolas Servacas Višnioveckis pastatydino medinę malksnomis dengtą bebokštę su kupolu bažnyčią. 1785 m. ji remontuota, pastatyta nauja varpinė. 1807-08-12 į bažnyčią trenkė perkūnas ir ji suvedgė. 1809 m. šventoriuje pastatyta laikina, o 1818–1822 m. nauja skaldytų akmenų bažnyčia. Jos langų ir durų apvadai iš plytų. Daugiausia lėšų skyrė dvaro valdytojas Tomas Ušinskis, darbus vykdė statybos rangovas Finkelis iš Seinų. 1885–1890 m. bažnyčia padidinta: pridurtas priekis su dviem bokštais, suskliaustos lubos, sustiprinti pamatai, išlietos cementinės grindys, įrengtas naujas didysis altorius, pastatyta varpinė. Galbūt tada pakeistas bažnyčios titulas, nes 1822 m. pastatytoji bažnyčia buvo konsekruota Šv. arkangelo Mykolo ir šv. Jurgio kankinio vardu. 1898 m. šventorius aptvertas akmens tvora. 1909 m. įtaisyti J. Garalevičiaus darbo vargonai. 1914 m. Rusijos kareiviai išsivežė tris varpus. Tarpukariu kun. V. Jurgilo lėšomis Bochume buvo

Povilo Sapiegos funduota bažnyčia pastatyta 1619 m. Ją 1655 m. sudegino Rusijos kariuomenė. Vėliau pastatyti laikini maldos namai. Apie 1720 m. Mykolas Servacas Višnioveckis pastatydino medinę malksnomis dengtą bebokštę su kupolu bažnyčia. 1785 m. ji remonuota, pastatyta nauja varpinė. 1807-08-12 į bažnyčią trenkė perkūnas ir ji sudegė. 1809 m.

stovi ant Metelio ežero kranto. Svečiai kviečiami atsipalaiduoti terasoje, kurioje pastatytos kepsninės. Šiame tradicinio kaimiško stiliaus namelyje su pušinėmis sienomis pastatytos medinės lovos ir įrengta erdvi virtuvė, kurioje yra valgomojo stalas bei viryklė. Viešnagės metu galėsite atsipalaiduoti saunoje ir pažvejoti ežere. Vaizdingose apylinkėse driekiasi daug pėsčiųjų ir dviratininkų takų. Netoliese esančiame miške vasarą galima grybauti ir uogauti. Vaikams įrengta žaidimų aikštelė. Automobilius galėsite nemokamai pasistatyti nuosavoje teritorijoje. Seirijų miestelis yra už 7 km.

Metelių regioninio parko ąžuolynas, kurio amžius siekia per 300 metų. Du šio miško medžiai, augantys prie kelio Seirijai – Simnas, paskelbti gamtos paveldo objektais. Didžiojo Širvinto ąžuolo aukštis 31 m, apimtis – 5 m. Drevėtojo Širvinto ąžuolo aukštis 29 m, apimtis – 4,4 m.

4 Kaimo turizmo sodyba Vivaldi

Jaukus atostogų namelis „Vivaldi“

5 Didysis ir Drevėtasis Širvinto ąžuolai

Širvinto miške žaliuoja seniausias

Kapčiamiesčio žiedas

Maršrutas: Sudėtingumas - Sunkus., Maršruto ilgis - 34 km., Trukmė - 6,5 val., Lankytinų vietovių - 20., Maršruto danga: 76% Asfaltas, 24% Miško kelias

1 Emilijos Pliaterytės paminklas

Emilija Pliaterytė (lenk. Emilia Plater; 1806 m. lapkričio 13 d. Vilniuje – 1831 m. gruodžio 23 d. Kapčiamiestyje) – grafitė, kilusi iš garsios Pliaterių giminės, 1831 m. sukilimo dalyvė, kapitonė, lietuviškoji Žana D'ark, taip pat nacionaline didvyre laikoma ir Baltarusijoje. Emilija Pliaterytė – laisvės kovų simbolis, XIX a. didvyrė moteris.

1831 m. su pusbroliu Cezariu Pliateriu

ji suorganizavo sukilėlių būrį, kuris su sąjungininkais užėmė Zarasus, dalyvavo mūšyje Radviliškio rajone, vėliau – Vilniaus apskrityje ir Kaune. Sukilėliams nutarus trauktis link Prūsijos sienos, Emilija kartu su Marija Rašanavičiūte ir pusbroliu pabandė per Užnemunę pasiekti Varšuvą ir ten toliau tęsti kovą. Kelionėje Emilija buvo sužeista prieš kulkos. Ėjo miškais slapstydami, daugiausia naktimis, kentėjo badą, troškulį, nuovargį. Galų gale išsekus jėgoms ir ant kojų atsivėrus žaizdoms E. Pliaterytė beedama apalpo. Cezaris ir Marija nunešė Emiliją į eigulio trobele, kur ją priglaudė eigulys Margelis. Eigulys kreipėsi į artimiausių dvarininką Ignatą Ablamavičių, grafitę priėmė į netoliese Kapčiamiesčio esantį savo Justinavo (Vainežerio) dvarą. 1831 m. gruodžio 23 d. Emilija mirė Vainežerio kaime. Naktį laiveliu Baltosios ančios upe ji buvo slapta atplukdyta į Kapčiamiesčio bažnyčią ir palaidota Kapčiamiesčio kapinėse. E. Pliaterytei atminti pastatytas paminklas Kapčiamiesčio kapinėse ir miestelio centre.

2 Emilijos Pliaterytės paminklas Vainežerio dvaro parke

Kapčiamiesčio kapinėse. Kapčiamiesčio vidurinėje mokykloje įkurtame Emilijos Pliaterytės vardo muziejuje jos gyvenimui įamžinti skirta didžiausia muziejaus ekspozicija. E. Pliaterytei atminti pastatyti paminklai Kapčiamiesčio miestelio centre bei Vainežerio dvaro parke. Emilijos paminklas Vainežerio dvaro parke yra ypatingas, nes tai bene vienintelis klūpančio karžygio paminklas Europoje.

3 Veisiejų miestelio istorinis centras

Miestas išikūręs pusiasalyje, apsuptame Ančios ežero. Rašytiniuose šaltiniuose Veisiejai minimi nuo Mindaugo laikų (1253 m.). Senoji Veisiejų dalis paskelbta urbanistikos paminklu. Saugomas gatvių tinklas, XVIII a. antrosios pusės–XIX a. pradžios aikštės planas, užstatymo fragmentai, senosios miesto dalies panorama ir gamtinė aplinka. Miesto užstatymas – linijinis. Miesto centre yra XVI a. antrosios pusės barokinio ir klasicistinio plano elementų. Gatvių tinklas puikiai dera prie netolygaus vietovės reljefo. Į centrą sueinančių gatvių perspektyvos uždaras. Yra akligatvių. Mieste yra architektūros paminklas – barokinės struktūros klasicistinių formų bebokštė bažnyčia, pastatyta 1817 m.

4 Lietuvos Nepriklausomybės paminklas

Lietuviškąją Žana d'Ark tituluojamos 1831 m. sukilimo dalyvės, kapitonės, grafitės Emilijos Pliaterytės narsa, žygdarbiai ir didvyriškumas tapo pavyzdžiu ne tik lietuvių, bet ir lenkų, baltarusių bei kitų tautų žmonėms. 1831 m. su pusbroliu Cezariu Pliateriu ji suorganizavo sukilėlių būrį, kuris su sąjungininkais užėmė Zarasus, dalyvavo mūšyje Radviliškio rajone, vėliau – Vilniaus apskrityje ir Kaune. Sukilėliams nutarus trauktis link Prūsijos sienos, Emilija kartu su Marija Rašanavičiūte ir pusbroliu pabandė per Užnemunę pasiekti Varšuvą ir ten toliau tęsti kovą. Kelionėje Emilija buvo sužeista prieš kulkas. Ėjo miškais slapstydamiesi, daugiausia naktimis, kentėjo badą, troškulį, nuovargį. Galų gale išsekus jėgoms ir ant kojų atsivėrus žaizdoms E. Pliaterytė beidama apalpo. Cezaris ir Marija nunešė Emiliją į eiguolio trobelę, kur ją priglaudė eiguyls Margelis. Eiguyls kreipėsi į artimiausią dvarininką Ignotą Ablamavičių, grafaitei priėmė į netoliese Kapčiamiesčio esantį savo Justinavo (Vainežerio) dvarą. 1831 m. gruodžio 23 d. Emilija mirė Vainežerio kaime. Naktį laiveliu Baltosios ančios upė ji buvo slapta atplukdyta į Kapčiamiesčio bažnyčią ir palaidota

1928 m. pastatytas 4,5 aukščio betoninis Nepriklausomybės paminklas. Jo atidengimas vyko 1928 rugsėjo 23 -ią dieną. Kadangi beveik viduryje aikštės stovėjo sodyba (namas su restoranu), paminklas buvo arčiau Seinų gatvės. Jis imituotas kuoru užbaigtu bokštu, pastatytas ant žemo postamento ir laiptuotos pakylės. Postamento papėdėje buvo plokštė su ažuolų vainiku ir įrašu: „Didvyrių darbas / karžygių narsumas / tešviečia ainiams / per amžius“. Paminklo priekinėje plokštumoje buvo Gedimino pilies bokšto bareljefas ir du ornamentu atskirti įrašai: „O Vilniaus nepamiršk, lietuvi! / 1918 – 1928. / Laisvę gyvenę / mokėsime ją ginti“. Aplink paminklą buvo metalinė statinių tvorelė tarp betoninių stulpelių.

1990 m. Jonas Verseckas ir kiti miestiečiai ėmėsi iniciatyvos atstatyti sovietmečiu nugriautą Nepriklausomybės paminklą. Pasikeitusioje urbanistinėje situacijoje (sumažinta aikštė, jos išlikusios dalies perimetre suaugo medžiai ir kt.) paminklas pastatytas kiek kitoje negu buvo anksčiau vietoje, be to, kitoks: kvadratinio plano stulpas buvo užbaigtas pilies kuorą imituojančiais stilizuotais elementais.

5 Veisiejų sinagoga

Itin vaizdingoje pietų Lietuvos oazėje, dviejuose Ančios ežero pusiasaliuose, išikūrę Veisiejai nuo XVIII a. pr. buvo ir vienos iš Lietuvos žydų bendruomenių namais. Per Veisiejus ėjo svarbus prekybinis kelias į Seinus, dėl to vietovė buvo patraukli žydams naujakuriams. Vilniaus vyskupui leidus XVIII a. pab.

žydai Veisiejuose pasistatė sinagogą, susiformavo savarankiška žydų bendruomenė, smarkiai prisidėjusi prie miestelio augimo. Žydų skaičius Veisiejuose tolygiai augo ir XIX a. pabaigoje žydai sudarė ženkliai visų apylinkės gyventojų daugumą ir miestelio ekonominį branduolį; veikė daug žydų krautuvių, elektrinė, bankas, lentpjūvė, kepyklos, mėsinė, vaistinė, plytinė. Įdomu tai, jog būtent žydų jaunimas Veisiejuose įkūrė pirmąjį futbolo klubą, o futbolo tradicijas mieste tęsia futbolo klubas „Dainava“.

6 M. Bižytės koplytstulpis

2022 metais kovo 20-ąją atidengtas ir pašventintas Artūro Zienkos ir Ramūno Šuminsko kurtas koplytstulpis M. Bižytei ir jos žygdarbiui atminti. Marija Bižytė gimė 1935 kovo 18 d. Radvilonių kaime, Veisiejų r. Pirmuosius savarankiško gyvenimo metus taip pat susiejo su Veisiejais: dirbo arbatinėje (valgykloje), vėliau statybos organizacijoje - statė vidurinės mokyklos pastatą.

1959 metais Rudno mieste, Kazachstane išgelbėjo gyvybę dviems mažoms mergaitėms, jas išstumdama iš po sunkvežimio ratų. Deja, ji pati žuvo. Marytė Bižytė Kazachstane laikoma didvyre. Rudno mieste, Kazachstane, yra jos vardo gatvė, jai skirtas paminklas.

7 Veisiejų krašto muziejus

Muziejus įkurtas 1998 m. Jame sukaupta Veisiejų mokyklos istoriją atspindinčių eksponatų, pasakojančių apie šio krašto žmonių tremtį ir kitus krašto istorijos vingius. Eksponuojama medžiaga apie gydytoją okulistą, tarptautinės esperanto kalbos kūrėją Liudviką Lazarį Zamenhofą, kuris 1885 m. atvyko dirbti į Veisiejus ir čia baigė kurti esperanto kalbą, vargonininką, kompozitorių Juozą Neimontą, poetą Sigitą Gedą.

8 Veisiejų žydų senosios kapinės

Kapinėse įvairių formų pilko, lauko akmens ir betoniniai antkapiniai paminklai su iškaltais įrašais hebrajų rašmenimis. Kapinės apaugę pušimis, teritorija aptverta metalinio tinklo tvora, sujungta gelžbetoniniais stulpeliais. Tiksliai nežinoma kada Veisiejuose įsikūrė žydai. 1748 m. pastatyta sinagoga. Tikėtina, kad tuo metu ir buvo įsteigtos žydų kapinės.

9 Kapčiamiesčio-Leipalingio kelio atkarpos grindinys „brukakelis“

Senovinio akmenų kelio „brukakelio“ ilgis yra apie 400 m. Legenda byloja, kad šiuo keliu kunigaikštis Žygimantas Augustas pėsčias lydėjo savo mirusios žmonos Barbaros Radvilaitės kūną iš Varšuvos į Vilnių.

10 Kapčiamiesčio Dievo Apvaizdos bažnyčia

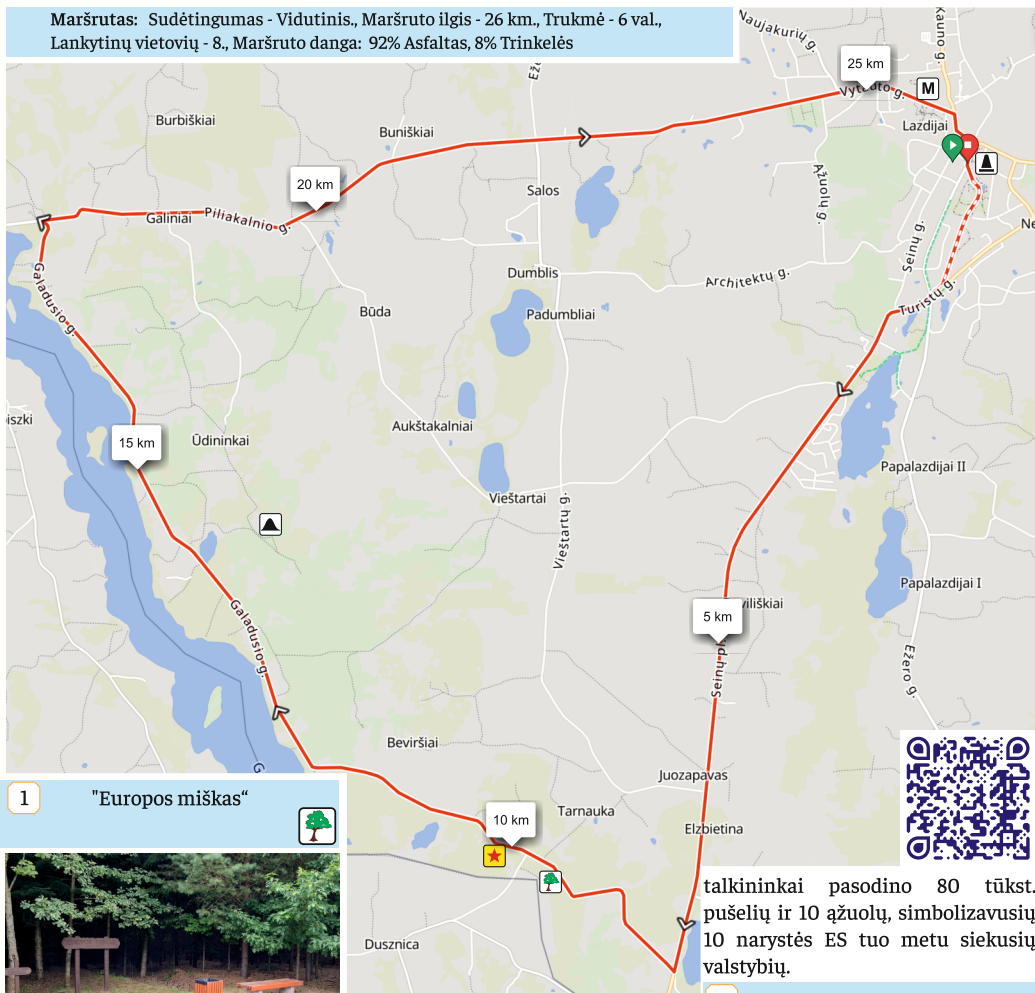

Mikalojus Oginskis Kapčiamiestyje 1724 m. pastatė viešą koplyčią. 1744 m. ji minima kaip filija. XVIII a. antrojoje pusėje įkurta parapija. Nuo 1777 m. veikė parapiinė mokykla. Į Kapčiamiestį 1900 m. paskirtas kunigas M. Guoga per pamaldas ėmė vartoti lietuvių kalbą. 1907 m. įsikūręs „Žiburio“ draugijos skyrius (pirmininkas kunigas Juozas Bridžius) įsteigė biblioteką – skaityklą. 1941 m. birželio 22 d. bažnyčia sudegė. Įrengta laikina. Klebono Aleksandro Labanausko rūpesčiu ir padedant tikintiesiems 1956 m. pastatyta nauja dabartinė bažnyčia. Bažnyčios ilgis 31 m (prieangis 2 m, centras 22 m, presbiterija 7 m), plotis 11,6 m, aukštis šonuose 4,8 m, vidurinėje navoje 8,75 m, aukštis su bokštu 19 m. Pradžioje bažnyčia atrodė paprastai, bet pamažu šį tą pataisant, patobulinant gavosi visai graži, nors ir kukli bažnyčia. Gražinama ir puošiamą bažnyntėlė įgavo liaudies meno bruožų ir atspalvių ir imta vertinti kaip įdomus liaudies meistrų kūrinys.

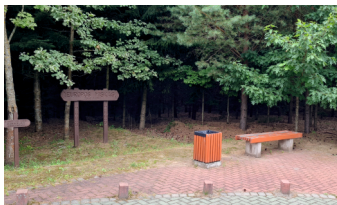

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis, Maršruto ilgis - 26 km., Trukmė - 6 val., Lankytinų vietovių - 8, Maršruto dangas: 92% Asfaltas, 8% Trinkelės

1

"Europos miškas"

1990 m. rugpjūčio 23 d., minint Ribentropo-Molotovo pakto 51-ąsias metines, prie Lazdijų sienos perėjimo punktu, tuo metu vienintelių Lietuvos vartų į Europą, Sąjūdis surengė Europos kelio akciją, simbolizavusią Baltijos valstybių grįžimą į Europą. Nors jau buvo praėję 8 mėnesiai nuo nepriklausomos Lietuvos Respublikos atkūrimo, sieną su Lenkija vis dar kontroliavo Sovietų sąjungos pasieniečiai.

Nors Europos kelias masiškumu neprilygo Baltijos keliui ir gerokai rečiau už jį prisimenamas, lietingą

1990 m. rugpjūčio savaitgalį į laukus prie Lazdijų suvažiavo išpūdinga žmonių minia iš visos Lietuvos. Scenoje koncertavo to meto roko ir popmuzikos žvaigždės, kalbėjo valstybės vadovai ir Sąjūdžio lyderiai, o iš už spygliuotų vielų nuo šarvuotųjų juos stebėjo ginkluoti sovietiniai kariškiai. 2003 m. balandžio 23 d. toje vietoje pasodintas Europos miškas, kaip anuomet skelbta, simbolizavo Lietuvos grįžimą į Europą ir surengtas tarp Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą sutarties pasirašymo Atėnuose balandį ir gegužę vykusio referendumo dėl stojimo į ES. 18 hektarų plote

talkininkai pasodino 80 tūkst. pušelių ir 10 ažuolų, simbolizavusių 10 narystės ES tuo metu siekusių valstybių.

2

Pasienio rokadinis kelias „Geležinė uždanga“

Po Molotovo – Ribentropo pakto pasirašymo 1940 m. vasarą aneksuotos Baltijos valstybės. Sovietai pradėjo organizuoti Lietuvos–Lenkijos pasienio apsaugą: statė užtvarus, pradėtos kurti pasieniečių užkardos visame 104 km

ruože. Tačiau prasidėjęs karas su Vokietija darbus nutraukė. 1944 m. pasirašius Sovietų ir Lenkijos sienų sutartį, buvusią Lietuvos ir Lenkijos demarkacijos liniją pakeitė geležinė „aukšta spygliuota viela aptverta siena“ – Lenkijos ir SSRS siena. Lietuvai rengiantis stoti į ES, spygliuotos vielos siena – elektrosignalizacinė sistema – buvo išmontuota. Šiuo metu spygliuotos vielos tvoros maketą gali apžiūrėti turistai, keliaujantys anksčiau paprastais gyventojams neprieinamu rokadiniu pasieniečių keliu.

3 Ūdininkų piliakalnis

Piliakalnis įrengtas Uidės slėnyje esančioje atskiroje kalvoje. Aikštelė ovali, pailga pietų – šiaurės kryptimi, 12x10 m dydžio. Jos didžioji dalis nuardyta kasant karjerą, liko tik 2-3,5 m pločio jos rytinis šonas. Šlaitai vidutinio statumo, 5 m aukščio. 2001 metais Kultūros paveldo centro specialistai atliko žvalgomuosius tyrimus ir pagal atliktus tyrimus bei radinius nustatė piliakalnį esant senovės gyvenvietei. Piliakalnis datuojamas akmens amžiumi.

Archeologinių tyrimų metu gyvenvietės teritorijoje rasta titnago skiltė, kuri šiuo metu saugoma Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Ūdininkų senovės gyvenvietės teritorijos plotas - 0,52 ha.

4 Laisvės kovų muziejus

Laisvės kovų muziejus įkurtas taip vadinamame baltajame Petrauskų name, kuriame veikė NKVD, KGB ir kitos struktūros. Pastato rūsyje išlikę autentiškos kovojusiųjų už Lietuvos laisvę kankinimo kameros - jose pasitelkus šiuolaikines technologijas išsaugoti prisiminimai ir perteiktas mūsų žmonių patirtas siaubo jausmas. Dvejuose pastato aukštuose itin atidžiai, saugant ir puoselėjant istorinę atmintį, įrengtos interaktyvios visus įtraukiančios ekspozicijos. Girdimi garsai, istorijos, pokario dainos, sendintuose veidrodžiuose matomi persipinantys praeities ir dabarties vaizdai gniaužia kvapą ir abejingų palikti negali. Kaip sakė atidarymo dieną Lazdijų rajono merė Ausma Miškinienė: „atverti kameros, kurioje buvo kalinami kovojusieji už Lietuvos laisvę duris ir

įgirsti raudą, atpažinti veidą...Pažvelgti pro raktų skylutę ir pamatyti laisvės kovų siaubą... Pakelti telefono ragelį ir klausant tragiško likimo istorijų pajusti begalinį dėkingumą už tai, kad esame laisvi...“

5 Lazdijų Nepriklausomybės paminklas

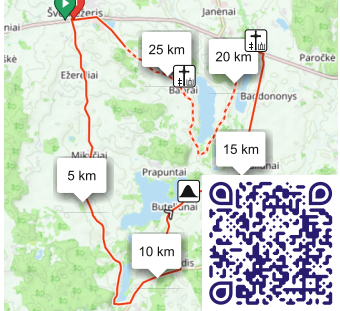

1930 m. minint Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto 500 metų sukaktį, Lazdijų miesto centre, turgaus aikštėje, Šaulių sąjungos iniciatyva, už miesto ir apylinkės gyventojų suaukotas lėšas pastatytas Nepriklausomybės paminklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklo autorius iki šiol nežinomas. Centrinė aikštė tapo reprezentacine, čia vykdavo oficialūs Lietuvos švenčių minėjimai. 1940 m. atėjus sovietų valdžiai, buvo niokojama viskas, kas susiję su Lietuvos laisve. Iki Antrojo pasaulinio karo paminklo nugriauti nesuspėjo. Tačiau jis buvo nugriautas pasibaigus karui. 1990 m. paminklas atstatytas ir iškilmingai atidengtas. Paminklo originalo liekanos šiuo metu eksponuojamos Lazdijų krašto muziejaus kieme.

Dviračių maršrutas Ežerėlių apsupty

Maršrutas: Sudėtingumas - Lengvas, Maršruto ilgis - 28 km., Trukmė - 5 val., Lankytinų vietovių - 3, Maršruto danga: 70% Asfaltas, 30% Žvyrkelis

1 Buteliūnų piliakalnis

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje Prapunto ežero krante. Aikštelė ovali, pailga 17x12 m dydžio, iki 0,5 m iškilusiu viduriu. Slaitai vidutinio statumo, 820 m aukščio, Piliakalnis labai suardytas arimų, dabar dirvonuoja, iš vienos pusės apaugęs lapuočiais medžiais. 2001 m. E. Ivanauskas piliakalnyje ištyrė 16

m2 plotą, kultūrinio sluoksnio nerado. Piliakalnis datuojamas I tūkst. pradžioje.

2 Partizanų ryšininkės Elzės Aravičiūtės-Gegutės žūties vieta

Elzė Aravičiūtė-Gegutė, kuri gimė 1925 m. Elžbietos ir Karolio Aravičių šeimoje, gyvenusioje Janėnų k. (Švėtežerio parapijoje). Elzė Aravičiūtė augo gausioje devynių vaikų šeimoje, kurios gyvenimas buvo grindžiamas katalikiškomis,

tautiškomis ir patriotiškomis vertybėmis. Todėl neatsitiktinai jau 1945 m. rudenį ji tapo Lietuvos partizanų ryšininke, vėliau – partizane, kuriai buvo suteiktas Gegutės slapyvardis. 1948 m. balandžio 2 d. Elzė Aravičiūtė-Gegutė buvo suaiškinta sovietinių okupantų ir lietuvių kolaborantų. Po dviejų parų žvėriškų kankinimų ir tyčiojimosi Švėntezerio sribyne, bijodama, kad trečios kankinimų paros galinti neištverti, ji prisipažino, kad yra Lietuvos partizanė ir nurodė, kad gali parodyti iš Buteliūnų k. kilusio būrio vado Antano Muliuolio-Gruodžio bunkerį, esantį prie Senkučio ežero. 1948 m. balandžio 4 d. vakare ji, lydima sovietinių kareivių ir sribų, suklaidinus savo priešus, šoko nuo

skardžio į vis dar ledu padengtą, pakraščiuose jau kiek patirpusį, Senkučio ežerą ir pasirinko žūtį, nesulaužiusi Lietuvos partizanų priesaikos ir neišdavusi savo bendražygių.

3

Lietuvos partizanų kautynių ir žūtys vieta

Antano Valiukevičiaus sodyboje Babrų k., bunkeryje, partizano Jaunuolio (sl.) išduoti, 1952-09-07 kautynėse su NKVD pulko kareiviais, vadovaujamais Kauno srities MGB 2N valdybos viršininko pavaduotojo mjr. N. Dušanisko ir Lazdijų MGB sk. viršininko pavaduotojo Dvariono, žuvo Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Mindaugo tėvūnijos partizanai: tėvūnijos vadas Juozas Gudeliauskas-Drąsuolis, g. 1920 m.

Laibagalų k., Švėntezerio (?) vlsč., dab. Lazdijų r., veikė nuo 1948 m., I-ojo būrio vadas Juozas Krivickas-Viesulas, g. 1921 m. Šarkiškių k., Švėntezerio (?) vlsč., dab. Lazdijų r., veikė nuo 1948 m. rugsėjo, II-ojo būrio vadas Jonas Jutkevičius-Bajoras, g. 1927 m. Švėntezeryje, Švėntezerio vlsč.

Dusios ežero žiedas

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis., Maršruto ilgis - 26 km., Trukmė - 3 val., Lankytinų vietovių - 5., Maršruto danga: 100% Asfaltas

Smagu keliauti tiek dviračiu, tiek automobiliu. Visas 26 km ilgio maršrutas aplink Dusios ežerą yra asfaltuotas. Kelias dažnai driekiasi netoli ežero kranto. Vakariniėje maršruto dalyje yra kelio ruožų, kuriuose eismo greitis ribojamas iki 50 ar 40 km/val. Nuostabi Dzūkų jūros ežero panorama atsiveria nuo Prelomčiškės piliakalnio, o Metelio ežeru galima grožėtis užlipus į Metelių apžvalgos bokštą. Lankytojų centre galima pažvelgti į Dusios ežero paukščius per optinę įrangą.

1 Metelių regioninio parko lankytojų centras

Metelių regioninis parkas (bendras plotas 15300 ha) – didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų dubumos kraštovaizdžio parkas: Dusią, Metelį ir Obeliją supa smėlingos paežerių kopos ir pelkėtės, iš pietų pusės juosia išspūdingos aukštų kalvų virtinės. Nuostabi šio kraštovaizdžio panorama, ežerų platybės atsiveria nuo Žagarių kalvų, nuo Prelomčiškės piliakalnio. Šiame regioniniame parke daug unikalių gamtos vertybių. Čia gyvena ypač reti, Europoje saugomi baliniai vėžliai – regioninio parko simbolis. Vieninteliame Lietuvoje Trako miške auga bekotis ažuolas. Didieji ežerai atgyja rudeninių migracijų metu. Paukščių stebėtojai regioniniame parke turėtų apsilankyti pavasarinės ir rudeninės vandens paukščių migracijos metu. Turiningai laiką gali praleisti tiek gamtos stebėtojai, tiek dviračių ar vandens sporto mėgėjai. Aplink Dusios ir Metelio ežerus nužymėti dviračių maršrutai, įrengti 2 pėsčiųjų pažintiniai takai. Dusios ir Metelio ežerų pakrantėse

gausu privačių stovyklaviečių ir kaimo turizmo sodybų. Poilsiautojai šiuos ežerus pamėgo dėl lėtai gilėjančios priekrantės ir smėlėtų pakrančių. Dusios ežerą gausiai lanko burlenčių ir jėgos aitvarų mėgėjai. Pietinėje Dusios ežero pakrantėje išsikūręs Metelių regioninio parko lankytojų centras, kuriame veiks ras tiek vaikai, tiek suaugusieji. Ekspozicijoje išradingai pristatomas apylinkėse gyvenančių Lietuvoje retų balinių vėžlių gyvenimas ir Metelių krašto istorija.

Direkcijos specialistai pagal išankstinius užsakymus veda ekskursijas ir edukacinius užsiėmimus.

2 Kryžių Švč. M. Marijos Rožinio Karalienės koplyčia

Tai katalikų šventovė pietiniame Dusios ežero krante, netoli Sutrės upelio. Pasakojama, kad 1702 m. tarp Dusios ir Metelio ežerų buvo apsistojęsi etmono Mykolo Servaco Višnioveckio vadovaujama Lietuvos kariuomenė, pasiryžusi užkirsti kelią į Gardiną žygiuojančiai švedų kariuomenei. Belaukiantys prieš lietuviai pastatė tris kryžius toje vietoje, kur kariuomenės kapelionas aukojo šv. Mišias. Ant vieno iš jų buvo pakabinta Dievo Motinos paveikslas kopija. Karius žinia apie prisiartinusią švedų kariuomenę pasiekė apaštalo Petro ir Pauliaus dieną, besibaigiant Mišioms. Po mūšio vietovė atiteko švedams, tačiau Dievo Motinos paveikslą vietos gyventojams pavyko paslėpti. Prabėgus keleriems metams, toje pačioje vietoje regėjimą atgavo apakęs šio mūšio veteranas. Pasklidus žiniai apie stebuklą, žmonės šioje vietoje ėmė rinktis pamaldoms. Tikima, kad stebuklingų galių turi ne tik Motinos paveikslas, bet ir trykštantis šaltinio vanduo.

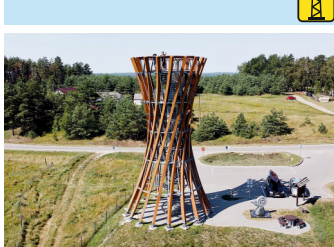
Kasmet organizuojami Sėkminių ir Petrinių atleidai. Pirmoji medinė koplyčia buvo pastatyta 1816 m. Naujoji Kryžių koplyčia pastatyta 2000-aisiais.

3 Prelomčiškės piliakalnis su gyvenviete

Piliakalnis – XIII amžiuje čia gyvenusių jotvingių palikimas. Tai vienas didžiausių ir įspūdingiausių Metelių regioniniame parke esančių piliakalnių. Piliakalnis stūkso vakariniame Dusios ežero krante. Piliakalnio papėdėje buvo didelė jotvingių gyvenvietė, o ant piliakalnio stovėjusi gerai įtvirtinta medinė pilis. Nuo Prelomčiškės piliakalnio atsiveria įspūdinga panorama iš Dusios ežerą. Prie piliakalnio kasmet liepos mėnesį vyksta Oninių šventė.

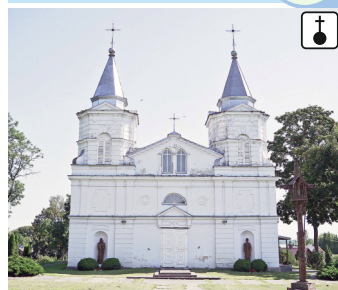
4 Metelių apžvalgos bokštas

Tarp Dusios ir Metelio ežerų, pietinėje Metelių kaimo dalyje, įrengtas 15 metrų Metelių regioninio parko apžvalgos bokštas, kurį suprojektavo architektas A. Gudelis. Metalines konstrukcijas apjuosus medinėmis sijomis statiniui puikiausiai pavyko įsilieti į nuostabų Metelių regioninio parko kraštovaizdį. Nuo 15 metrų aukščio apžvalgos bokšto atsiveria Metelio ežerų, Metelių kaimo, Kemsinės pievos panorama ir siauras Dusios ežero ruožas. Kitoje ežero pusėje stūkso Papėčių piliakalnis. Nuo bokšto patogų stebėti ežere plaukiojančius paukščius.

5 Metelių Kristaus Atsimainymo bažnyčia

18

Povilo Sapiegos funduota bažnyčia pastatyta 1619 m. Ją 1655 m. sudegino Rusijos kariuomenė. Vėliau pastatyti laikini maldos namai. Apie 1720 m. Mykolas Servacas Višnioveckis pastatydino medinę malksnomis dengtą bebokštę su kupolu bažnyčia. 1785 m. ji remonuota, pastatyta nauja varpinė. 1807-08-12 į bažnyčią trenkė perkūnas ir ji sudegė. 1809 m. šventoriuje pastatyta laikina, o 1818–1822 m. nauja skaldytų akmenų bažnyčia. Jos langų ir durų apvadai iš plytų. Daugiausia lėšų skyrė dvaro valdytojas Tomas Ušinskis, darbus vykdė statybos rangovas Finkelis iš Seinų. 1885–1890 m. bažnyčia padidinta: pridurtas priekis su dviem bokštais, suskliaustos lubos, sustiprinti pamatai, išlietos cementinės grindys, įrengtas naujas didysis altorius, pastatyta varpinė. Galbūt tada pakeistas bažnyčios titulas, nes 1822 m. pastatytoji bažnyčia buvo konsekruota Šv. arkangelo Mykolo ir šv. Jurgio kankinio vardu. 1898 m. šventorius aptvertas akmens tvora. 1909 m. įtaisyti J. Garalevičiaus darbo vargonai. 1914 m. Rusijos kareiviai išsivežė tris varpus. Tarpukariu kun. V. Jurgilo lėšomis Buchome buvo nupirkti trys plieniniai varpai. Bažnyčia dvibokštė, trinavė, bazilikinė. Planas asimetriškas: abipus presbiterijos yra nevienodo dydžio zakristijos. Presbiterija užbaigta trisiene apside. Didžioji nava dvigubai platesnė už šonines. Bažnyčios architektūra eklektinė – susipina klasicizmo ir neobaroko formos.

Didysis Lazdijų žiedas

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis, Maršruto ilgis - 34 km., Trukmė - 3 val., Lankytinų vietovių - 7, Maršruto danga: 74% Asfaltas, 26% Miško kelias

Maršrutas veda pro Lazdijų miestą ir jo apylinkes. Keliaudami šiuo maršrutu galėsite pamatyti bei aplankyti žinomiausius Lazdijų miesto objektus:

Lazdijų Šv. Onos bažnyčią, paminklą Adolfui Ramanauskui-Vanagai, Nepriklausomybės paminklą, Lazdijų miesto parką, Lazdijų krašto muziejų. Keliaudami taip pat galėsite pasigrožėti Lazdijų apylinkių gamtos peizažais ir kvapą gniaužiančias Galadusio, Akmenių, Galsto, Palazdijo, Baltajo bei kitų pakeliui esančių ežerų vaizdais, pravažiuoti pasienio rokadinių kelių ir pamatyti atkurtas spygliuotos tvoros dalis bei išlikusius senosios „Geležinės uždangos“ fragmentus, stabtelti ir užkopti į Papalazdijų piliakalnį.

1

Lazdijų Šv. Onos bažnyčia

Remiantis istoriniais šaltiniais

galima teigti, jog ši neobaroko stiliaus bažnyčia, pastatyta buvusiose kapinėse, yra jau šeštoji. 1895 m. kunigo Liudviko Adomaičio rūpesčiu, parapijiečių lėšomis ir parama, pagal Felikso Lipskio projektą pastatyta šventovė konsekrovo Seinų vyskupas, poemos „Anykščių šilelis“ autorius Antanas Baranauskas. Bažnyčiai buvo suteiktas Šv. Onos titulas. Bažnyčioje sumontuoti garsaus lietuvių meistro Jono Garalevičiaus pagaminti vargonai.

2

Paminklas Adolfui
Ramanauskui-Vanagai

Adolfas Ramanauskas-Vanagas, Pietų Lietuvos partizanų srities vadas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Gynybos pajėgų vadas, gimė

1918 m. kovo 6 d. JAV. 1921 m. Ramanauskų šeima grįžo į Lietuvą. 1936 m. A. Ramanauskas baigė Seinų „Žiburio“ gimnaziją Lazdijuose. Prasidėjęs antrajai sovietų okupacijai, 1945 m. balandžio mėn.

tapo partizanu. A. Ramanauskas iš pradžių vadovavo Nemunaičio apylinkės partizanų būriui. 1945 m. vasarą tapo Dzūkų grupės Merkinės bataliono vadu, 1946 m. – Merkio rinktinės vadu. 1947 m. rudenį perėmė vadovavimą Dainavos apygardai, o 1948 m. buvo išrinktas Pietų Lietuvos partizanų srities vadu. 2017 m. kovo 11 d. Lazdijuose Adolfui Ramanauskui-Vanagai atidengtas paminklas jo vardu pavadintoje aikštėje, pačiame miesto centre, priešais Lazdijų Šv. Onos bažnyčią. Paminklą sukūrė skulptorius Jonas Jagėla.

3

Lazdijų Nepriklausomybės
paminklas

1930 m. minint Lietuvos didžiojo

kunigaikščio Vytauto 500 metų sukaktį, Lazdijų miesto centre, turgaus aikštėje, Šaulių sąjungos iniciatyva, už miesto ir apylinkės gyventojų suaukotas lėšas pastatytas

Nepriklausomybės paminklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklo autorius iki šiol nežinomas. Centrinė aikštė tapo reprezentacine, čia vykdavo oficialūs Lietuvos švenčių minėjimai. 1940 m. atėjus sovietų valdžiai, buvo niokojama viskas, kas susiję su Lietuvos laisve. Iki Antrojo pasaulinio karo paminklo nugriauti nespėjo. Tačiau jis buvo nugriautas pasibaigus karui. 1990 m. paminklas atstatytas ir iškilmingai atidengtas. Paminklo originalo liekanos šiuo metu eksponuojamos Lazdijų krašto muziejaus kieme.

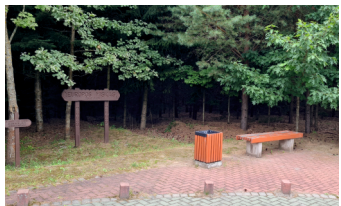
4 Kučiūnų Šv. Kazimiero bažnyčia

Pirmoji laikina bažnyčia buvo medinė, pastatyta 1907 m. Jos statybai vadovavo kunigas Juozas Galeckas. Ši bažnyčia buvo nugriauta, o jos vieta pažymėta paminkliniu akmeniu, kai buvo pastatyta naujoji mūrinė bažnyčia. Kučiūnų Šv. Kazimiero bažnyčia šiuolaikinė, architektas Algimantas Mikėnas. Naujoji bažnyčia užbaigta 1996 m. Ji mūrinė, vienabokštė, stačiakampio plano su pusapskrite apside ir išsikišusiu prieangiu. Architektūra lakoniška, bet raiški, formos stilizuotos. Pagrindiniame fasade iš bendro plastiško pastato tūrio iškyla išstėtų proporcijų bokštas. Portalas –

stačiakampė anga, virš kurios įkomponuota šv. Kazimiero skulptūra (autorius Juozas Šiivinskas). Bažnyčios viduje – trys navos. Jas skiria viena pora gelžbetoninių stulpų. Iš senosios medinės bažnyčios į naująją perkeltas didžiojo altoriaus retabulas ir Kryžiaus kelio stotys.

5 "Europos miškas"

1990 m. rugpjūčio 23 d., minint Ribentropo-Molotovo pakto 51-ąsias metines, prie Lazdijų sienos perėjimo punktu, tuo metu vienintelių Lietuvos vartų į Europą, Sąjūdis surengė Europos kelio akciją, simbolizavusią Baltijos valstybių grįžimą į Europą. Nors jau buvo praėję 8 mėnesiai nuo nepriklausomos Lietuvos Respublikos atkūrimo, sieną su Lenkija vis dar kontroliavo Sovietų sąjungos pasieniečiai.

Nors Europos kelias masiškumu neprilygo Baltijos keliui ir gerokai rečiau už jį prisimenamas, lietingą 1990 m. rugpjūčio savaitgalį į laukus prie Lazdijų suvažiavo išpūdinga žmonių minia iš visos Lietuvos. Scenoje koncertavo to meto roko ir popmuzikos žvaigždės, kalbėjo valstybės vadovai ir Sąjūdžio lyderiai, o iš už spygliuotų vielų nuo šarvuotųjų juos stebėjo ginkluoti sovietiniai kariškiai. 2003 m. balandžio 23 d. toje vietoje pasodintas Europos miškas, kaip anuomet skelbta, simbolizavo Lietuvos grįžimą į Europą ir surengtas tarp Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą sutarties pasirašymo Atėnuose balandį ir gegužę vykusio referendumo dėl stojimo į ES. 18 hektarų plote talkininkai pasodino 80 tūkst. pušelių ir 10 ažuolų, simbolizavusių 10 narystės ES tuo metu siekusių valstybių.

6 Pasienio rokadinis kelias „Geležinė uždanga“ 20

Po Molotovo – Ribentropo pakto pasirašymo 1940 m. vasarą aneksuotos Baltijos valstybės. Sovietai pradėjo organizuoti Lietuvos–Lenkijos pasienio apsaugą: statė užtvarus, pradėtos kurti pasieniečių užkardos visame 104 km ruože. Tačiau prasidėjęs karas su Vokietija darbus nutraukė. 1944 m. pasirašius Sovietų ir Lenkijos sienų sutartį, buvusią Lietuvos ir Lenkijos demarkacijos liniją pakeitė geležinė „aukšta spygliuota viela aptverta siena“ – Lenkijos ir SSRS siena. Lietuvai rengiantis stoti į ES, spygliuotos vielos siena – elektrosignalizacinė sistema – buvo išmontuota. Šiuo metu spygliuotos vielos tvoros maketą gali apžiūrėti turistai, keliaujantys anksčiau paprastais gyventojams neprieinamu rokadiniu pasieniečių keliu.

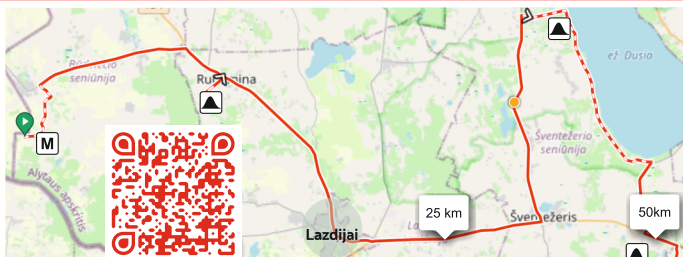
7 Ūdininkų piliakalnis

Piliakalnis įrengtas Uidės slėnyje esančioje atskiroje kalvoje. 2001 metais Kultūros paveldo centro specialistai atliko žvalgomuosius tyrimus ir pagal atliktus tyrimus bei radinius nustatė piliakalnį esant senovės gyvenvietei. Piliakalnis datuojamas akmens amžiumi. Archeologinių tyrimų metu gyvenvietės teritorijoje rasta titnago skiltė, kuri šiuo metu saugoma Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Ūdininkų senovės gyvenvietės teritorijos plotas - 0,52 ha.

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis., Maršruto ilgis - 80 km., Trukmė - 3 d., Lankytinų vietovių - 6., Maršruto danga: 80% Asfaltas, 20% Žvyrkelias

Maršrutą sudaro 6 su istorine jotvingių praeitimi susiję objektai.

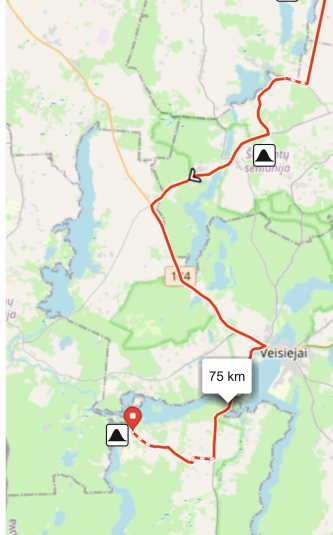
Objekto paslaugų infrastruktūra:

Tai privačiam asmeniui priklausantis, lauke įrengtas muziejus. Įrengti informaciniai rudi kelio ženklai, geras asfalto/žvyro dangos privažiavimo kelias, automobilių stovėjimo aikštelė. Ekskursijas veda muziejaus savininkas.

1 Akmenų muziejus „Jotvingių kiemas“

Nuošaliame Kybartų kaime, Lietuvos – Lenkijos pasienyje, karininko Donato Mazurkevičiaus įkurtame muziejuje po atviru dangumi nemažą dalį „Jotvingių kiemo“ ekspozicijos sudaro gamtos paveldas. Visų pirma tai akmenys, suvežti iš aplinkinių laukų bei tolimesnių vietovių, neretai – labai įstabių formų. Gražiai ir kūrybiškai persipina Lazdijų gamtos ir žmonių istorijos. Greta unikalių gamtos kūrinių čia savo vietą rado šio krašto istorijos simboliai – karo laikų sviedinių tūtos, etnografiniai buties reikmenys, nuo valstybės sienos atgabenti jau nebe naudojami pasienio stulpai, atspindintys

epochos peripetijas ir skaudžią praeitį. Didžiąją „Jotvingių kiemo“ ekspozicijos dalį sudaro senieji šio krašto žmonių buties reikmenys ir padargai.

2 Rudaminos piliakalnis su gyvenvieta

Piliakalnis – vienas žymiausių Užnemunėje gyvenusių jotvingių paminklų. Gynybiniais tikslams piliakalnis naudotas V–XIV a., įrengtas per 4 kartus poledynmečiu susiformavusioje kalvoje, kurios

aukštis virš jūros lygio 198 m, plotis 60 m, ilgis 83 m. Ankstyvąją įtvirtintą gyvenvietę saugojo kalvos kraštu atitverta medinė tvora. Virš pylimo kilo mediniai gynybiniai įtvirtinimai. Ant piliakalnio 1240 m. buvo pastatyta viena galingiausių jotvingių pilių – kunigaikščio Ringaudo pilis. Pasak legendos, pilyje Mindaugas buvo karūnuotas karaliumi. Spėjama, kad pilį kryžiuočiai sunaikino 1381 m., kai šturmui buvo panaudotos paraku šaudančios bombardos.

3 Prelomčiškės piliakalnis su gyvenvieta

Piliakalnis – XIII amžiuje čia gyvenusių jotvingių palikimas. Tai vienas didžiausių ir išpūdingiausių Metelių regioniniame parke esančių piliakalnių. Piliakalnis stūkso vakariniame Dusios ežero krante. Piliakalnio papėdėje buvo didelė jotvingių gyvenvietė, o ant piliakalnio stovėjusi gerai įtvirtinta medinė pilis. Nuo Prelomčiškės piliakalnio atsiveria išpūdinga panorama į Dusios ežerą. Prie piliakalnio kasmet liepos mėnesį vyksta Oninių šventė.

4 Buteliūnų piliakalnis

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje Prapunto ežero krante. Aikštelė ovali, pailga 17x12 m dydžio, iki 0,5 m iškilusiu viduriu. Slaitai vidutinio statumo, 820 m aukščio, Piliakalnis

labai suardytas arimų, dabar dirvonuoja, iš vienos pusės apaugęs lapuočiais medžiais. 2001 m. E. Ivanauskas piliakalnyje ištyrė 16 m² plotą, kultūrinio sluoksnio nerado. Piliakalnis datuojamas I tūkst. pradžioje.

5 Šlavantų piliakalnis su gyvenviete

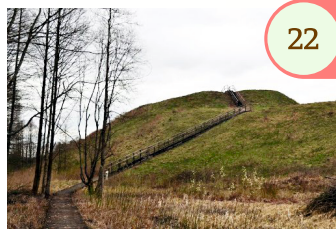
Šlavantų piliakalnis išsidėstęs jotvingių žemėse, vakariniame

Šlavanto ežero krante esančioje kalvoje su stačiais, iki 1,5 m aukščio šlaitais. Iš pietų piliakalnį supa bevardis siauras upelis, iš rytų juosia ežero slėnis, o iš šiaurės ir vakarų – žemesni laukai. Piliakalnio pietvakarinėje papėdėje ir kitame bevardžio upelio krante buvo senovės gyvenvietė. Joje aptiktų žiestų bei lipdytų puodų grublėtu paviršiumi šukės rodo, kad gyvenvietėje, kaip ir piliakalnyje, buvo gyvenama I tūkstantmetyje–II tūkstantmečio pradžioje. Šlavantų piliakalnio šlaituose auga skroblynas su retų augalų – vaistinių kietagrūdžių augimvietėmis.

6 Paveisininkų piliakalnis su gyvenviete

Piliakalniai – tai natūraliai

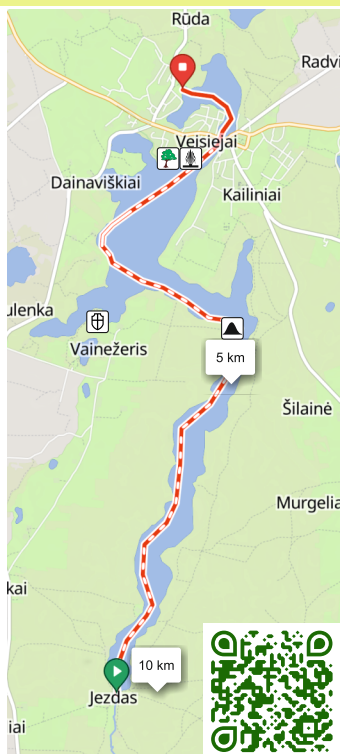
susiformavusios kalvos bei krantų iškyšuliai su žmogaus rankomis įrengtais gynybiniais įtvirtinimais. Lietuvoje priskaičiuojama daugiau nei 800 piliakalnių.

Pirmieji piliakalniai baltų teritorijose atsirado dar II–I tūkstantmečių prieš Kristų sandūroje. Pirmaisiais mūsų eros amžiais piliakalniai paplinta visoje Lietuvos teritorijoje.

Ančios ežeras

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis, Maršruto ilgis - 10 km., Trukmė - 1 diena, Lankytinų vietovių - 3, Maršruto danga: 100% Vanduo

Maršruto pradžia ir pabaiga: Jezdas–Veisiejai
Lankytini objektai:

1 Mėčiūnų piliakalnis

Piliakalnis įrengtas Ančios ežero vakariniame krante esančioje didelėje kalvoje. Aikštelė keturkampė, pailga šiaurės – pietų kryptimi, 25x16 m dydžio, 1 m aukštesniu pietiniu galu. Vakariame šlaite, 2,5-3 m žemiau aikštelės, yra 40 m pločio natūrali terasa. Šlaitai statūs, 15-25 m aukščio. Piliakalnis apaugęs pušimis. 2001 m. Eugenijus Ivanauskas piliakalnyje ištyrė 8 m² plotą, aptiko židinių ir piliakalnio vietoje buvusios ankstesnės akmens amžiaus gyvenvietės kultūrinį sluoksnį su titnaginiais dirbiniais. Piliakalnis datuojamas I tūkstantmečiu.

2 Gynybiniai įtvirtinimai, vadinami „Okopkomis“

Ančios ežero pusiasalyje yra respublikinės reikšmės archeologinis paminklas – senoviniai gynybiniai įtvirtinimai, dar vadinami „Okopkomis“. Tai 5-6 m aukščio pylimas, žiedu juosiantis trapecijos formos aikštelę. Vainežerio gynybinis įtvirtinimas minimas ir Justinavo vardu, kadangi netoliese būta Justinavo dvaro. Manoma, kad šie gynybiniai įtvirtinimai buvo įrengti dvarininkų XV–XVIII amžiuje ir naudojami karo su Švedija ir Rusija metais (1701–1721). Tuo metu tokie gynybiniai įtvirtinimai buvo įrengiami netoli dvarų. Vietos gyventojai pasakojo, kad 1812 m. šiame kalne buvę prancūzų apkasai – „Okopkos“ ir dėl to jis vadinamas „Okopkos kalnu“. 1863 m. čia slapstėsi sukilėliai. 1935 m. rugsėjo 15 d. Kapčiamiesčio nuovados viršininko

23

užpildytoje anketoje nurodoma, kad vietomis matosi plytų mūro pamatai ir vienoje vietoje būta rūšio.

3

Veisiejų uosis

Uosis auga Veisiejų miesto parko pietinėje dalyje, ant Ančios ežero kranto. Tai antras pagal storį uosis Lietuvoje. Veisiejų uosis yra 30 m aukščio, 5,1 m. apimties. Veisiejų

parkas, kuriame auga didžiulis uosis, sodintas XVIII a. antroje pusėje. Parką įkūrė Masalskiai, tuo metu valdę Veisiejus ir pastatę dvaro rūmus. 1987 m. Veisiejų uosis paskelbtas vietinės reikšmės valstybės saugomu dendrologijos paminklu. Pavasarį, kai sužaliuoja kiti medžiai, šis uosis dar stovi plikomis šakomis. Kaip pasakojama sakmėje, visi medžiai turi akis ir mato, o uosis – aklas. Todėl apie 150 metų gyvenantis medis, nematydamas bundančios gamtos, paskutinis ir išsprogdina pumpurus.

4

Muzikinis Veisiejų fontanas

Veisiejų miestas įsikūręs Ančios

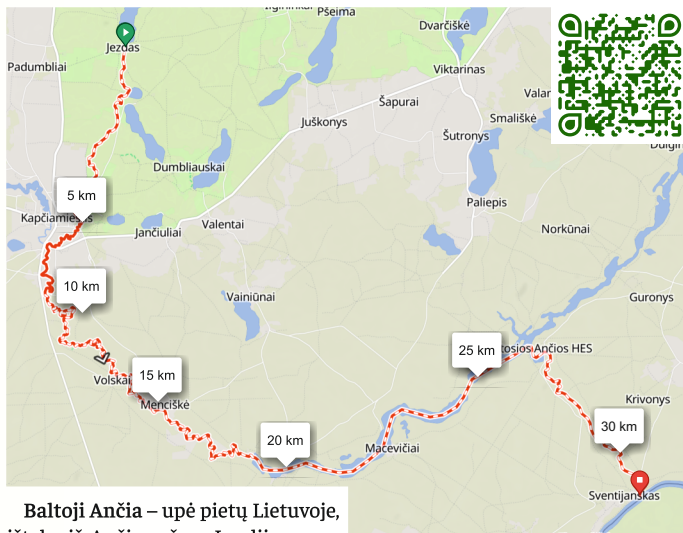

ežero pusiasalyje. Miesto teritorija – urbanistinis draustinis. Prie puikiai sutvarkyto Veisiejų miesto parko Ančios ežere įrengtas vienintelis Lietuvoje fontanas su šviesos ir garso instaliacija. Veisiejų fontanas buvo pirmasis toks šalyje, kuris nuo pat savo pastatymo traukė tūkstančius žiūrovų iš visos Lietuvos ir užsienio

Maršrutas „Baltosios Ančios upė“

Maršrutas: Sudėtingumas - Vidutinis, Maršruto ilgis - 31 km., Trukmė - 1 - 2 dienos, Sustojimų vietos - 8, Maršruto dangas: 100% Vanduo

Baltoji Ančia – upė pietų Lietuvoje, išteka iš Ančios ežero Lazdijų r. sav. Teritorijoje, teka į pietus pro Kapčiamiestį, toliau prie pat sienos su Baltarusija įteka į Nemuną. Baltosios Ančios ilgis-60 km, baidarių maršruto ilgis-apie 30 km. Intakai: Neviedė, Seira, Niedo. 4 km nuo žiočių vaga užtvenkta, pastatyta hidroelektrinė. Prie Baltosios Ančios ir Nemuno upių santakos yra Baltosios Ančios herpetologinis draustinis.

1. Jezdas – kaimas Veisiejų regioninio parko teritorijoje, 5 km nuo Kapčiamiesčio, Ančios ežero gale, iš kur išteka Baltosios Ančios upė ir prasideda baidarių maršrutas.

2. Kapčiamiestis – miestas Lazdijų rajono savivaldybėje, 10 km į šiaurės rytus nuo sienos su Lenkija, Baltosios Ančios ir Niedos upių santakoje, įsikūręs XVI a. pradžioje. 1516 m. karalius Žygimantas Senasis

padovanojo raštininkui Sidorui Kapociui didelį girios plotą. Pagal anų laikų paaprotį, savininko vardu pavadinta ir vietovė, ir vėliau čia buvęs dvaras. Į pietus nuo miestelio plyti didžiulė 24 tūkst. ha Kapčiamiesčio giria – ligi pat sienos su Lenkija (vakaruose) ir Baltarusija (pietuose). Kapčiamiesčio miestelis yra garsus tuo, kad čia palaidota sukilimo dalyvė Emilija Pliaterytė. Jos garbei įkurtas muziejus, kurį galima aplankyti plaukiant baidarėmis.

3. Sankryža (tiltas) – Trasa labai vingiuoja, daugybė smagių slenksčių, kuriuose upės srovė pagreitėja, keletą kartų teks praplaukti pro kelio tunelius kertančius kelią, plaukiant toliau, ties tiltu, kur įteka Niedo, upės plotis padidėja.

4. Senovės gyvenvietė, vadinama Pinčiaragiu, Prie Kapčiamiesčio galima aplankyti 2,7 ha ploto akmens amžiaus gyvenvietę, žmonių dar vadinama Palangėle ar Pinčiaragiu. Pasak legendos velnias Pinčitikas tyčia vargina tuos, kurie lipa krantais, ardydami juos. Šioje vietoje galima apsidusti ir ilgesniam laikui. Ramaus kampelio pajūrio smėlis, pušų ošimas atgaivins jėgas tolimesnei kelionei.

5. Volskai – kaimas pietinėje Lazdijų

rajono dalyje, 4 km į pietryčius nuo Kapčiamiesčio, Kapčiamiesčio girioje, prie Baltosios Ančios. Pasiekimas miško keliuku, atsišakojančiu nuo vieškelio Kapčiamiestis-Sapackinė.

6. Macevičiai – kaimas prie Baltosios Ančios upės, kur prasideda Baltosios Ančios vandens užtvanka. Šiame kaime Valstybės Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdijos Veisiejų padalinys yra įrengęs keletą poilsiaviečių.

7. Baltosios Ančios vandens jėgainė – 1955 m. pastatyta 450 kilovatų galingumo Baltosios Ančios

hidroelektrinė.

8. Sventijansko kaimas yra prie Baltarusijos sienos. Čia Baltoji Ančia įteka į Nemuną. Šiame pasienio ruože asmenys privalo turėti asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus. Sventijansko kaime baigiasi vandens turizmo maršrutas. Toliau plaukimas negalimas.

GPS koordinatės

1. Jiezdai - Kapčiamiestis (mokykla) [GPS 54.034669, 23.677026](#), 2-3 val. / 6 km.

2. Kapčiamiestis (mokykla) - Sankryža

(tiltas) [GPS 54.004377, 23.661589](#), 1 val./2 km.

3. Sankryža (tiltas) – Pinčiaragis [GPS 53.998549, 23.653161](#), 1-2 val./3 km.

4. Pinčiaragis - Volskai [GPS 53.985607, 23.659161](#), 1-2 val./2 km.

5. Volskai - Macevičiai [GPS 53.975189, 23.674401](#), 3-4 val./5,5 km.

6. Macevičiai - Baltosios Ančios vandens jėgainė [GPS 53.956855, 23.722715](#), 3-4 val./6,5 km.

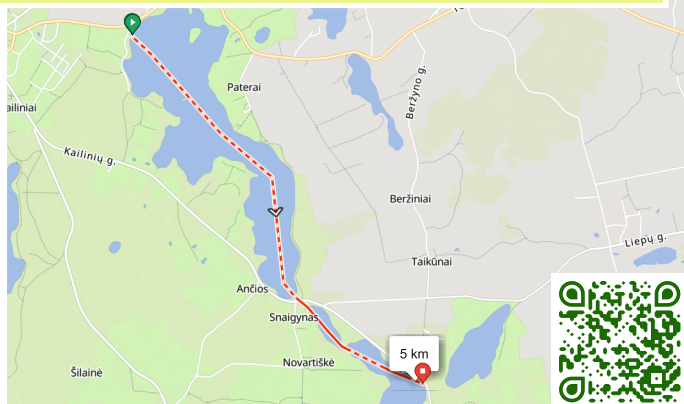
7. Baltosios Ančios vandens jėgainė - Sventijanskas [GPS 53.979428, 23.807019](#), 2 val./4,5 km.

8. Sventijanskas [GPS 53.95514, 23.83379](#)

Snaigynas - Trikojis

Maršruto: pradžia ir pabaiga: Snaigyno ežeras (šiaurinė jo dalis) – Trikojis Sudėtingumas - Lengvas, Maršruto ilgis - 5 km., Trukmė - 1 diena,

Kaimo turizmo sodybos:

1. "Tėviškė", Kailinių k., Veisiejų sen. Tel.: +370 686 04 158, +370 614 08 515, info@poilsiskaimė.lt, www.poilsiskaimė.lt

2. "Trikojis", Taikūnų k., Veisiejų sen. Tel.: +370 686 70 706, +370 313 45 400, sodybatrikojis@gmail.com

3. "Braškynas", Snaigyno k. 7 ir 8, Veisiejų sen. Tel. +370 686 13 662,

kestutis@braskynas.lt,

www.braskynas.lt

4. "Danutės" sodyba, Taikūnų k., Veisiejų sen. Tel. +370 620 22 826, janulevicienedanute@gmail.com

5. "Bertašiūnų vienkiemis", Bertašiūnų k., Veisiejų sen. Tel. +370 698 75 716, bertasiunai@gmail.com, www.bertasiunai.lt

Turistinės stovyklos:

1. "Saulėtekis", Kailinių k., Veisiejų sen., Lazdijų r.

Tel. +370 688 86 831, +370 686 08 663, sonatavar@gmail.com, www.sauletekiobaidares.lt

2. A. Kubiliaus turistinė stovykla, Kailinių k., Veisiejų sen., Lazdijų r. Tel. +370 610 93 138

Maitinimo paslaugos:

Siūlytina maisto pasiimti su savimi ir įj gaminti bei valgyti gamtoje.

Paminklas

Istorinė vieta

Kavinė

Gamtos paminklas

Fontanas

Sinagoga

Muziejus

Piliakalnis

Kaimo turizmo sodyba

Parkas

Memorialinė sodyba

Koplytstulpis

Koplyčia

Bažnyčia

Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta

Metelių regioninio parko lankytojų centras

Žydų kapinės

Brukakelis

Gynybinių įtvirtinimai

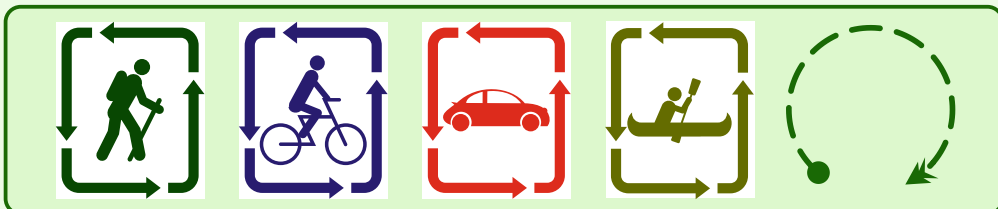
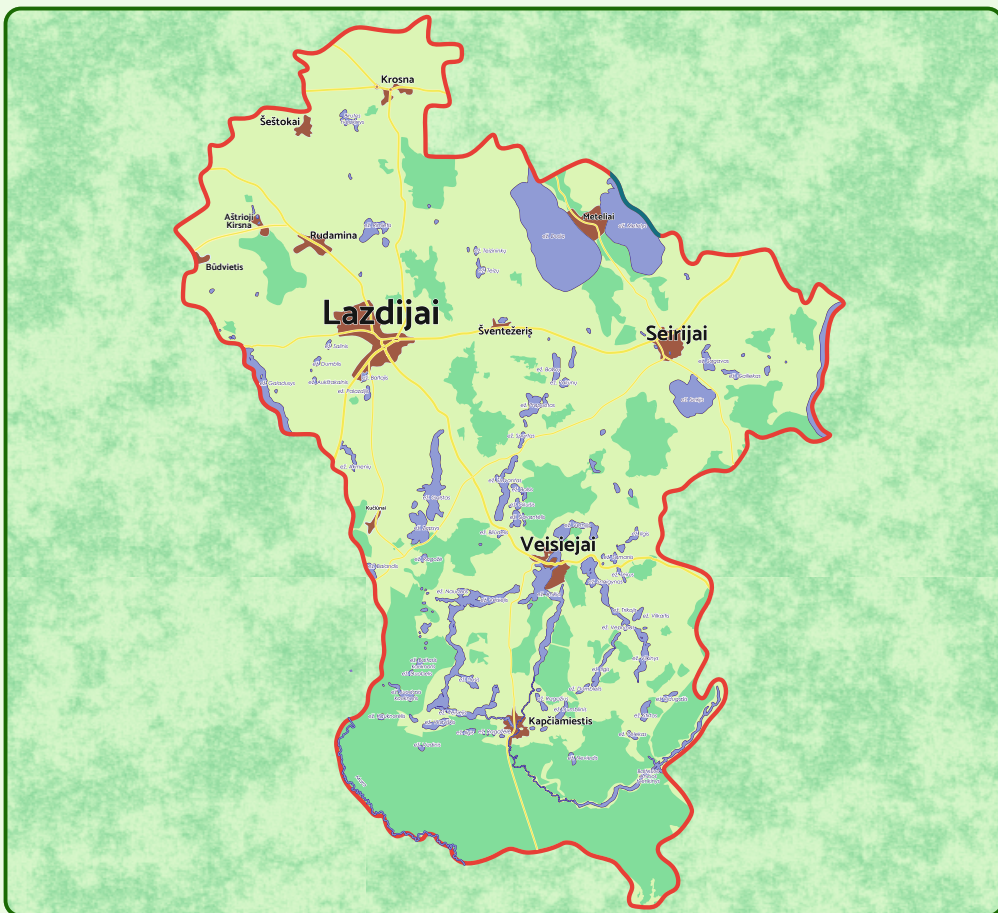
Pasienio rokadinis kelias

Apžvalgos bokštas

Turizmo informacinis centras

VšĮ „Lazdijų turizmo informacinis centras“
Kauno g. 6A, LT-67128 Lazdijai
Tel. +370 689 69929 El. p. info@lazdijutic.lt
www.lazdijai-turizmas.lt

Padalinys Lietuvos-Lenkijos pasienyje
Janaslavo k. 10, LT-67170 Lazdijų r.
Tel. +370 318 51 881 El. p. info@lazdijutic.lt

